Sátoralja-Ujhely, 1890 március 30. 13. sz. Huszonegyedik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilttérben minden garmondsor dijja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DIJ:
hivatalos hirdetéseknél: Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Kiemelt diszbetük s körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden □ centiméter után 3 kr számittatik.
Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.
Hirdetések a „Zemplén“ nyomdába küldendők.

Művelődésünk gócpontjai.

Ama körülmény, hogy a magyar művelődés gócpontjairól beszélek, kizárja ama lehetőséget, hogy hazánk fővárosát értsem ezalatt. Budapest a mi egész magyar világunk összes művelődésének gócpontja. Kell is, hogy az legyen, mert a vidéknek onnan kell irányt nyernie, minden szépre, minden jóra, nemesre. Oda kell zarándokolnia, hogy megujhodást meritsen nehéz küzdelmeihez. Ott kell időnként érintkeznie azon országos s olykor világraszóló nagyságokkal, kik a művészet, tudomány, irodalom s közügyek terén a magyar haza érdekében fáradoznak.

Csakhogy Budapest, a jelenleg félmillió lakosu nagy város, ugy lesz igazán hatalmassá, a magyar művelődésre nézve minden tekintetben valóságos gócponttá, ha vidéki városaink is együtt emelkednek vele. Ha a vidék ama városai, melyek vármegyei székhelyek vagy az oktatás, közművelődés tüzhelyei szintén igyekeznek azon, hogy mentől nagyobb sulylyal essenek a magyar közművelődés mérlegébe. Egészségtelen az az ország, melynek fényes, tündöklő fővárosa a vidék összes erejét bevonzza állandóan saját körébe, s amannak csak a lehető legcsekélyebb életerőt hagyja meg. Az egészséges fejlődés szükségszerü követelménye az, hogy a vidék s annak városai aránylag ép ugy duzzadozzanak az erőtől, mint a főváros, hogy a maguk nemében ép oly szépek, oly kényelmesek, kicsiben oly európailag berendezettek s a közművelődésnek, tudománynak, iskolának oly, bár sokkal kissebb gócpontjai legyenek mint a főváros.

A mi bájos Tokaj-Hegyaljánk két ily gócponttal dicsekszik. Mindkettő méltán büszkesége egész kies Zemplénvármegyénknek. Egyik az ősrégi Sárospatak a Rákócziak egykori várával, és negyedfél viharos századot átélt főiskolájával. Patak csakugyan a közművelődésnek igen nevezetes gócpontja, mert itt a főiskolán kivül virágzó állami tanitóképző, róm. kath. nőnevelő intézet, r. kath. elemi iskola, ev. ref. fiu és lányiskola van, mint kisebb-nagyobb tűzhelyei a magyar közművelődésnek. A másik ily gócpont az ujabb keletü S.-a.-Ujhely, a mi vármegyénk középpontja, mely kétségkivül a közművelődés tekintetében is jelentékeny tevékenységre van hivatva.

Rég felismerték Ujhelynek a jövőben betöltendő vezérszerepét a kegyesrendiek, kik Tokajból jónevü gimnáziumukat, az idők és vélemények változtával ide tették át. Ha valahol ugy itt a vármegye székhelyén lehet és lesz igazi jövője a nagy gimnáziumnak, remélhetőleg a közel jövőben főgimnáziumnak. A vármegye középpontját mindenkor megilleti egy 8 osztályu teljes középiskola.

Igaz ugyan, hogy Patak a maga főgimnáziumával közvetetlen szomszédja az Újhelyinek. Ez azonban semmit sem tesz. Pataknak meg van a maga törzsközönsége, mely akkor is oda fog özönleni, ha vármegyénk székvárosa főgimnáziummal fog dicsekedhetni. Negyedfél század hagyományait, szokásait, nem lehet ujabb intézmények által az emberek jó emlékezetéből kitörülni. Hanem hiszen Ujhely maga is oly tekintélyes város, s oly kiváló vidéke van, mely egy főgimnáziumot mindenkor el tud látni kellő mennyiségü tanulóval.

Patak pedig szive mélyéből örvendeni fog azon, ha az ujhelyi főgimnázium mielőbb létrejön és mentől hatalmasabban fölvirágzik. Mert hiszen Patak nemcsak főgimnáziumból áll, hanem jogi és hittudományi akadémiából is. S mentől több főgimnázium fog a közel vidéken támadni, annál nagyobb lesz a pataki akadémia öröme; mert hiszen leg' kább ama főgimnáziumokból nyerheti akadémiai hallgatóit.

Sárospatak ősrégi kollégiuma ama tündöklő nap, melynek áldásos sugaraiban a vidéki főgimnáziumok egészséges életet élhetnek, ezek ama bolygók, melyek a középponti napot körülfutják s attól nyert viszfényökkel a maguk vidékét bevilágitják. Mentől több ily tündöklő bolygót nyer Zemplénvármegye, annál ragyogóbb lesz annak középponti napja — Sárospatak.

Kun Pál.

Vármegyei ügyek.

Megerősitett központi választmány. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága által a mult évi december hó 19-én s folytatva tartott közgyülésen az 1890—1892. évekre alakitott központi választmány megválasztása ellen beadott felebbezést a m. kir. belügyminister elutasitotta.

— —

Adófelszólamlási bizottság. A belügyminiszter az adófelszólamlási bizottság elnökévé *Dókus* Józsefet, helyettes elnökévé pedig *Diószeghy* Jánost nevezte ki.

— —

Adományozás. A vallás- és közokt. miniszter az ujhelyi 1809-iki nemesi fölkelők emlékoszlopának helyreállitási költségére ujabban 300 ftot utalványozott. Ezzel kapcsolatosan megemlitjük, hogy az emlékoszlop ujjáépitésének vállalati összege nem 2550 ft, hanem csak 2250 ftban lett szerződésileg biztositva. A 300 ftnyi különbözet mult számunkban sajtóhiba volt.

Hirek a nagyvilágból.

Bismarck herceg utódává *Caprivi* tengerészeti volt ellentengernagy neveztetett ki a német császárság kancelláriául. Az uj államkancellár a nagyhatalmakhoz intézett körlevelében kijelentette, hogy folytatni fogja a béke-politikát és ragaszkodik a fenálló hármas-szövetség állandósitásához.

Bismarck idősebb fia, *Herbert* gf., az államministerségről való lemondását benyujtotta s lemondását *Vilmos* császár elfogadta. Hir szerint a

TÁRCA.

II. Rákóczi F. születése napján.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Gyujtsuk fel a lángot! Törjék meg e szent csend
S visszhangozzák neved' e hon határai
Tisztán, mint sár-arany mikor a kövön cseng
S meg nem vesztegetett hangját ha hallani;
Vidáman, mint gyermek édes kacagása,
Hogy örömünket az egész világ lássa;
Büszkén, amint kelő sugári a napnak
Üdvöt, jólétet meg uj életet adnak!

És zengjen fol neved biztosan, *tömören*,
Mint erős sziklafal tenger hullámitól;
Szabadon, miként sas száll tul a bérceken,
S könnyen, mint szerelmes leányka ha danól!
Zengjen, mig magyar lesz s mig magyar sziv riad;
Ismerjen a világ rá: ki a hű fiad!
Zengjen harsányan mig e szót, szent *szabadság*,
Zsarnok lábbal zsarnok fajok eltapossák!

Gedeonunk hisz' Te voltál századon át;
Mózesünk, ki égnek terjeszti karjait,
Hogy mig imája tart és fenn Urat imád:
Lenn, a sikon, népe vivja ki harcait . . .
S mit reánk hoztak a lepergő századok:
Bút-bajt, küzdést, sötét nyomort, gyalázatot,
Neveddel zászlónkon lerázzuk magunkról
Mig magyar él s mig a magyar magyarul szól!

Tudjuk: divat *ma* sok s hiú a szó és tett;
Káprázat, fényvesztés a külső csillogás;
A virágnak szine és illata méreg;
A madár éneke hazugság, semmi más!
De bár a világ most ilyen beteg, dőre:
Van ép is még, ki nem tör vakon előre,
S mikor a *Cézárok* ünnepséget ülnek:
Ha ő nem ünnepel: nem rójja fel bünnek!

Csak igy van jól! Igy győz az ige, az eszme,
Amit elhintettél áldásosan közénk,
S melyet, apa-kézről fiu-kézre menve,
Szent örökség gyanánt mi is megőrizénk!
Csak igy győz, győzhet, ha születésed napján
Törhetlen eskü cseng minden magyar ajkán;
Ha egyedül Neked gyujtunk Veszta-tüzet,
A sziv mélyén égőt, vesztegetlen szüzet!

Áldott emléked, ki világ-megváltóként
Eszmédért *Golgothát* is tűrőn szenvedéd;
Áldott büntetlenül kire oly csapást mért
A zsarnok gőgje és az átkos büszkeség!
Mi nem feledjük el nagy szenvedéseid, —
Nem, mit értünk tettél, hatalmas tetteid
S szivünkben állitunk számodra egy jelet . . .
»*Eszméd győzedelme leszen emlékjeled*!«

(Sátoralja-Ujhely, 1890. márc. 27.)

Kapás.

Emlékezés Andrássyról.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája —

(Vége.)

Andrássy Gyula gróf az ötvenes évek vége felé nősült meg Párizsban, ha emlékezetem nem csal, 1857-ben vagy 58-ban. Ez időtájban kapott amnesztiát (hogy mondjam magyarúl? csak nem mondhatom, hogy *bűnbocsánatot*?) és azért nem használhatta azt fel rögtön, mert házasságának első sarjadéka ekkor már születendő félben volt, tehát be is várta, mig ez megszületett Párisban, Tivadar gróf, most a terebesi kerület o. gy. képviselője s a képviselőház egyik alelnöke.

Hazajött azután, átvevé a terebesi és zempléni uradalmat és én valék szerencsés uradalmi ügyvédévé lenni. Sok napot, sok estvét, sőt néha napokat tölték Terebesen és mondhatom, sőt mondanom kell, hogy e napokat úgy a boldogúlt nagy hazafi bölcsesége, mint a kegyelmes grófné nyájassága és kegyessége életem legkellemetesebben töltött napjaivá tették.

Lovagoltunk, vadásztunk együtt és beszélgettünk a multról és jövőről. . . . Ilyen beszélgetés közben elmondott fiatalkori élményeiből egy-kettőt, egészen bizalmasan, négyszem közt, amelyek őt valóban jellemzék. Leirom, amelyekre még emlékezem.

A gimnázium első éveiben itt S.-a.-Ujhelyben ugynevezett »convictor« volt, azaz a kegyesrendi atyáknál volt lakáson és ellátáson, természetesen jó fizetés mellett. Történt egyszer, hogy az illető

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

hercegnek ifjabb fia, *Vilmos* gf. is kérte, hogy a tartományi elnökség továbbviselésétől fölmentessék. Eziránt a császár még nem határozott.

Bismarck herceg f. hó 27-én volt bucsúlátogatáson a császárnál. *Vilmos* császár legmelegebben köszönte meg a volt kancellár nagy szolgálatait, ismételten megölelte és megcsókolta. A távozó kancellár iránt való kegyességének már előbb azáltal adott kifejezést, hogy őt Lauenburg hercegévé tette s lovassági tábornoki rangra emelte. A táviratok példátlan lelkesedésről szólnak, melylyel az összbirodalom népe a távozó kancellár előtt hódolva adózott.

Hirek az országból.

Tisza Kálmán közös pénzügyminister. A *Köln Ztg.* azzal a hirrel lepte meg az országot, hogy *Tisza Kálmán*, Őfelsége sürgős óhajának engedve, hajlandónak nyilatkozott a közös pénzügyministeri tárca elfogadására. A jelenlegi közös pénzügyminister, *Kállay Béni*, berlini nagykövetté neveztetnék ki.

Haynald Lajos, kalocsai biboros érsek, Meránból javult egészséggel tért vissza a husvéti ünnepekre székvárosába, Kalocsára.

Farkas Menyhért és társainak bünperében a bizonyitó eljárást tegnapelőtt fejezte be a temesvári kir. törvényszék. Farkasék tudvalevőleg azzal vannak vádolva, hogy csalárd módon félmilliónyi lutri-nyereménynyel kárositották meg az államkincstárt. A törvényszék itéletét mindenütt felcsigázott kiváncsisággal várják.

Különfélék.

(**Március 27.**) *II. Rákóczi Ferenc* fejedelem születésének évforduló napja. A halhatatlan emlékezetü szabadság-hős eljöveteléig hétköznap, az ő születése rendjén ünnepnap. Áldozzunk e napon az Ő drága emlékének; nem aranynyal, nem ezüsttel, de egész lelkünk hódolatával. Nemzetének hálás kegyelete, tisztelete, imádata avatja e napot az ünnepek sorába. Szivében, lelkében ünnepet ül ezen a napon minden igaz magyar, aki érti és érzi a »szent jelenést s felriad álmaiból.« Szabad-e elfelednünk II. Rákóczi Ferencet? Szabad-e hálátlanságot tanusitani az Ő emléke iránt? Szülővármegyéje, Zemplén, azt inditványozta egykor, hozzuk haza szent hamvait. A lelkesedés tüzét befödte a közömbösség hamuja. Kioltani nem birta és nem is birja kioltani soha, addig nem, amig lesz magyar levegő. Koronként lángra gyulad az, mint a Veszták tüze, melynek kialudni sohasem szabad.... Emlékezzetek tisztelettel, imádattal a hősre! Pantheonunk még nincs, csak szivünk kamarája. Ide zárjuk kegyelettel, itt őrizzük szent félelemmel az Ő nagy nevét, a politikai jellemnagyságnak, a rendithetetlen hazafiságnak örök példaképét!

(**Személyi hirek.**) *Kemechey Jenő*, vármegyénk szülötte s lapunk jeles munkatársa, ki a legutóbbi időkig Egerben tartózkodott, mint az „Eger és Vidéke« felelős szerkesztője most a „*Szeged*« cimü politikai napilap szerkesztőségébe lépett be, mint a nevezett lap főmunkatársa. — *Farkas Bálint*, szerencsi kir. jbirósági segélydijas joggyakornok az ujhelyi kir. jbirósághoz hasonló minőségben áthelyeztetett. — A tokaj-ujhelyi kerületi ág. ev. egyház ujonnan választott lelkésze: *Boor Jenő*, a mult héten foglalta el hivatalos állását. — Őszinte részvéttel értesülünk, hogy *Beszterczey Ferenc*, barancsi plebános c. kanonok, vmegyei közéletünknek e kiváló alakja, sulyos betegségben szenved. Fölépülését szivből óhajtjuk! *Ujfalussy Endre*, Ujhely város főbirája, ki egy szerencsétlen elcsuszás alkalmával lábát kificamitotta s emiatt sok ideig fekvő beteg volt, mint örömmel értesülünk, már annyira jól van, hogy fenjár és pár nap mulva birói székét elfoglalhatja. — *Lehóczky György* ezredes a miskolczi 10-ik honvéd ezred parancsnoka az ahoz tartozó 3-ik honv. zászlóalj megvizsgálása céljából tegnap Ujhelyben időzött.

(**Esküvők**) *Éhlert Gyula* takarékpénztári tisztviselő tegnap vezette oltárhoz Lasztóczon *Keresztessy Jelma* urhölgyet, Keresztesy Lajos kir. törvényszéki biró tisztelt barátunknak bájos és kedves leányát. Az esketési szertartást a völegénynek nagybátyja Héricz Ferenc lasztóci plébános végezte, mint tanuk Payzsoss Andor és Pintér Ferenc a menyaszony illetőleg a vőlegény rokonai szerepeltek. Esküvő után a legközelebbi rokonok a menyasszony szüleinek házánál gyültek össze családias jellegü lakomára. Boldogságot és sok szerencsét kivánunk az ifju párnak! — *Meller József* budapesti nagykereskedő S.-a.-Ujhelyben f. hó 25-én tartotta esküvőjét *Lövy Honor* kisasszonynyal, Lövy Adolf könyv-kereskedőnek műveltlelkü és szép leányával. A boldog pár esküvő után külföldre utazott.

(**Városi ügyek**). A képviselő-testületnek folyó hó 22-én tartott közgyülésében a következő tárgyak képezték a napirendet: a Kondás-ház eladására és a Csoltko-féle háznak megvételére vonatkozó két rendbeli szerződés tárgyalására az ujabbi 30 napos közgyülés f. é. april 26. napjának d. u. 4 órájára tüzetett ki. A kisdedóvó felépitésére vonatkozó terv és költségvetés az árlejtés megtartása tekintetéből a gazdasági bizottságnak kiadatott. — Olvastatott a honvéd-laktanya udvari épületében észlelt menyezet-repedések tárgyában felvett bizottsági jegyzőkövyv és ezzel kapcsolatban a 3-ik honvédkerületi parancsnokságnak a fáskamaráknak kocsifélszerekké leendő átalakitása iránt kelt átirata; a bizottsági jegyzőkönyv az állomásparancsnoknak másolatban kiadatni rendeltetvén, minthogy a laktanya kibővitése tárgyában eljárt vegyes bizottság abban állapodott meg, hogy a jármü-félszer a fáskamaráknak hozzáfoglalása által lesz megnagyobbitandó, és minthogy a népfelkelő csapatoknak vonatjárművekkel való ellátása már elrendeltetett, a képviselő-testület elkötelezte magát arra, hogy a fáskamarákat a katonai parancsnokság által kiadandó tervek alapján 60 nap alatt jármü félszerekké átalakitandja: végül azon kérdésnek megállapithatása tekintetéből, hogy a konstatált menyezet-repedésekért ki tartozik felelősséggel? a bizottság által felvett jegyzőkönyv véleményes előterjesztés tétele végett a jogügyi bizottságnak kiadatott. — A gazdasági bizottság által eszközölt utalások jóváhagyólag tudomásul vétettek. — A szegődvényesek és szolgák ruházatának árlejtés utjáni biztositása jóváhagyatott. A gazdasági bizottság az egyes alapokhoz tartozó földek bérbeadására vonatkozó árverési jegyzőkönyvet beterjesztvén, az árverés jóváhagyatott, — A folyó évre eső Fordaterületen kivágatott 402 öl hasáb-, 155½ öl galy- és 105 db. épületfa, mely fának átvétele tudomásul vétetvén, a hasábfa ára 5 ftban s a galyfa ára 3 ftban állapittatott meg. — Szabó Györgyné helybeli illetőségü szegénynek hazaszállittatása elrendeltetett s az eddig felmerült 12 ft tartási dij kiutaltatott. — A főgimnázium javára rendezett jelmezes bál alkalmával a szinpad szétszedetésével és összerakásával járó költségek 50 ftban kiutaltattak. — Friedrich Antal vállalkozó kérvénye következtén a vágóhid átvételével és a leszámolás megejtésével a gazdasági bizottság bizatott meg. — Szedlák Jánosnak megengedtetett, hogy papsorutcai háza elé faragott kőből a mérnök által meghatározandó méretü járdát épittessen. — A jogügyi bizottság az uj lőtérre vonatkozó bérletiszerződés tervezeti pontjait némi változtatással elfogadhatóknak véleményezvén, a változtatások elfogadtattak s arról a honvédkerületi parancsnokság értesittetni rendeltetett. — Olvastatott a jogügyi bizottságnak a veréb-gödör feletti fehér kőbánya, továbbá az epreskert és a sétatér tulajdonjogára vonatkozó véleményes előterjesztése; ugy a veréb-gödör feletti ugynevezett fehér kőbánya, valamint az epreskert és a sétakertre vonatkozólag a város ügyésze által bemutatott adatokból meggyőződvén a képviselő-testület arról, hogy a kérdéses ingatlanok a város tulajdonát képezik, mindezen bizonyitékok alapján utasittatott a város főbirája és ügyésze, hogy Bydeskuthy Sándortól, mint gróf Wallis Gyuláné uradalmi igazgatójától, az azokra vonatkozó visszairatási engedélyeket és a tulajdonjog elismerésére vonatkozó okiratokat kérjék ki s azokat mielőbb mutassák be. — A Bukovinszky József által hagyományozott s tényleg a szegényalaphoz csatolt 400 ft a római kath. és ev. ref. ispotályok részére kiutaltatott. — Abara községi illetőségü Serfőző András csizmadia-iparosnak a letelepedési engedély megadatott. — Dókus Ernő országgyülési képviselő a Kossuth-utczai vámház mellett lévő szántóföldjét a városnak ajándékozván, az ajándékozás tényéért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. ▽

(Az **ujhelyi rendőrbiztosi állás**) választás utján f. hó 26-án töltetett be. A beadott 34 szavazat közül 23 szóval *Schmidt Lajos* mellett nyilatkozott a városi képviselő-testület többsége. ifj. *Horváth József* 11 szavazatot nyert. Az ujonnan megválasztott rendőrbiztos hivatali esküjét a járási főszolgabiró, mint választási elnök kezébe nyomban le is tette. *Schmidt* rendőrbiztos fiatal erő, telve ügyszeretettel, nemes ambicióval, a rend és pontosság iránt való helyes érzékkel. Ily egyéni hivatottsággal, hisszük, minélelőbb rá fog szolgálni a nagyközönség osztatlan rokonszenvére és ragaszkodására. Ugy a választóknak, mint a megválasztottnak gratulálunk!

(**Halálozások**) A nagy Kazinczy Ferencnek egyik leányát, *Ifigéniát*, tegnap d. u. kisérték ki édes atyja és testvéröcscse nyugvó helyére, a széphalmi mauzóleom sirkertjébe. A gyászoló család által kiadott szomoru jelentés igy szól: Becskeházi Becske Bálint s neje Szunyoghy Irén és gyermekeik: Margit, Katinka, Kálmán és Anna; becskeházi Becske Lajos és fia Ferenc; Bogyó Olga férjezett Bitterman Nándorné, Bogyó Irén, Bogyó Béla, Bogyó Anna, és Bogyó Margit fájdalomteljes szivvel jelentik forrón szeretett édes anyjuk, anyósa és nagyanyjuknak özv. becskeházi Becske

---

tanár büntetést szabott rá, vagy olyant, amely önérzetével ellenkezett, vagy egészen ártatlanul. Ő ennek nem akarván magát alávetni, kiosont a szobából, a klastromból; s mire az illető tanár észrevette, ő már gyalog Terebes felé vette utját. A tanár, egészen más szempontból fogván fel az ebből eredhető botrányt, mintsem ha az bármely más fiuval történt volna, kalapját, botját fogva, maga ment őt utólérni és visszahozni. Nem csuda, hogy hosszabb lábaival a kis fiut a Csörgő felé vivő országuton annyira megközelité, hogy már szólhattak egymáshoz. A tanár eleinte fenyegetéssel akará megállásra és visszatérésre birni, de ez nem használt — és látván, hogy alig lenne képes a kis szökevényt elfogni: alkudozásba ereszkedett; igéré, hogy semmi bántása se lesz, csak jöjjön vissza. A kis gróf erre az alku első feltételéül kiköté, hogy a tanár egy lépést se tegyen felé onnan, ahol van, mert különben ő meg sem áll Terebesig; s miután a tanár e feltételt elfogadta, akkor viszont ő mondá, hogy egy lépéssel sem közeledik a tanárhoz, mig ez meg nem esküszik igéretére, hogy semmi bántása se lesz. A tanár megesküvék s a béke meg lőn kötve.

*

Mint ifju, utazásokat tett és a többi közt Spanyolországot is meglátogatta, ahol az uralkodó család két ága közti versengésből származott belháboruk a személy- és vagyonbiztosságra igen rosz hatással voltak és lehetővé tették olyan Zsobri Jóska-féle kalandorok és bandák keletkezését. Ezek közt bizonyos Jose Maria nevü rablófőnök tett szert legnagyobb hirnévre. Vasutak Spanyolországban még akkor épen ugy nem voltak, mint saját édes hazánkban. Voltak azonban, kivált a fővárostól távolabb eső vidéken, *két* kerékre illesztett *hosszu* szekerek, amelyeket az előre- vagy hátrabillenéstől főleg a jól elosztott egyensuly óvott. Erre felrakták az utasok podgyászaikat, azok tetejébe madrácforma vánkusokat, amelyeken az utasok nem hosszában, de keresztben, többnyire fekve, foglaltak helyet.

Egy ilyen alkalmatosságon néhányadmagával utazott grófunk is, a társaságban nők is voltak. A Jose Maria-féle rablókalandok megszünteknek látszottak ugyan, de még fris emlékezetben levén, e kis társaságban is beszéd tárgyát képezték, miként állitott meg például és fosztott ki egymaga ennél még számosabb egyénből álló utas-társaságot is, amire grófunk meg nem állhatta, hogy meg ne jegyezze, miszerint ő bizony nem hagyná magát oly könnyen megraboltatni, amire ismét a szekeres vagy kocsis figyelmét ébreszté fel, aki olykor gunyosan kétkedő megjegyzéseket vágott közbe.

Étetés alatt a társaság egy közeli erdőcskébe sétált. Visszajövet grófunk egyik utitársával beszélgetve, előre haladt, a többi társaság a nőkkel hátramaradt. „Gyilkos! Rabló! Segitség!« — hangzik emezektől, a nők visítoznak s mindannyian futásnak erednek. Az ifju gróf kivevén zsebéből a tercerolt (zsebbevaló kis pisztoly, revolver ekkor még nem létezett), fut vissza segitségükre s meglát egy spanyolt az ösmeretes tölcsérszáju puskával. Jó közel fut hozzá s midőn amaz fegyverét arcához emeli, ő is célbaveszi, de nem akar első lőni; amaz sem lő, néhány perc mulva lereszti fegyverét, elneveti magát és nagy elösmeréssel adózik az »idegen ur« bátorságának — a kocsis, aki őt az imént tett megjegyzéseiért próbára akarta tenni.

*

Ugyanez időtájban Párizsban is megfordulván, ott egy más magyar főuri fiatal barátjával annak egyfogatu kocsiján mentek s barátja maga hajtotta lovát. A ló ragadni kezd, gazdája nem bir vele, a gróf elveszi tőle a gyeplőt, hirtelen az emeltebb gyalogjárónak forditja, a ló ebbe megbotlik, elesik, a gyeplő egyik szára, mintha éles késsel vágnák el, kettészakad, de a gróf is már ekkor a ló fejénél van s a lovat megfékezi. Természetes, hogy rögtön körülállotta őket egy egész gyülekezet.

— »Ah! messieurs, vous deviez avoir peur!« (Ah! uraim, milyen félelmet kellett önöknek kiállaniok!) — mondá az egyik.

»Chez nous on n' a jamais peur« (Nálunk soha se félnek az emberek) viszonzá grófunk.

Természetes, hogy megkérdezték hová valók, amire büszkén mondhatták, hogy magyarok.

*

De néha komolyabban is beszélgettünk a jövőről, a jövőben várható dolgokról, s egyszer egy volt honvédtiszttársunk is odajövén, gondolom az 1859-iki hadjárat kezdetén, fegyveres felkelés valószinüségéről beszéltek és azon volt tiszttársunk (a 49-iki hadjárat végén velem egy táborban levén) emlité a gróf előtt, hogy a Lázár Vilmos hadsegéde voltam, a gróf felém fordulva mondá: „ne igérkezzék senkinek, velem jöjjön.« De hát erre nem került a sor . . .

*

Az októberi diplóma után a volt osztrák cs. kir. hatóságok müködése megszüntettetvén, főis-

Folytatás a mellékleten.

Lajosné szül. kazinczi *Kazinczy Anna Ifigéniának*, hosszas szenvedés után, folyó hó 27 én Kis-Tárkányban, élete 79-ik évében történt elhunytát. — Béke és áldás emlékezetén! — *Jakobovics Mór* ügyvéd, Vályi István kir. közjegyző helyettese Ujhelyben f. hó26-án meghalt. Kiváló képesség szakmájában, párosulva széleskörü müveltséggel és szorgalommal tették a különben testi fogyatkozásokban szenvedő férfiu egyéniségét kedveltté és becsültté. Hosszas betegeskedés árán lelt örök nyugalmat. Temetése 27-én ment végbe kartársai és ismerőseinek nagy részvétele mellett. — *Schmidt Ágoston* ujhelyi épitőmester neje szül. Stuller Fáni Ujhelyben folyó hó 26-án 75 éves korában meghalt. — *Kristóf* Adorján ujhelyi kesztyüs mester folyó hó 28-án, rövid két heti házasélet után, fiatal feleségét vesztette el. A halál oka tifusz volt.

(**Letört virágszál.**) *Isaák* János kolbásai birtokos egyetlen kedves leánya, *Erzsike*, Ujhelyben f. hó 28-án, Dókus Mihály rokona házánál hosszas szenvedés után meghalt. Ujhelybe jött, hogy a 15-iki jelmezes bazárban ő is részt vegyen, (arcképe megörökült a „Hegyalja« emléklapban) hogy a jótékonyság nemtőivel ő is segitse a nemes célt, de a sors másként végzett. Meghült és ebből eredt a baj, mely az alig husz tavaszra ébredt élet szikráját elhamvasztotta. Az orvosi tudomány, az édesanya és jó rokonok leggondosabb ápolása megtört a veszedelmes kór elleni küzdelemben, hogy gyászba boritsa a szerető szüléket, testvért, rokonságot, hogy folköltse mindenkiben a részvét igaz érzését, mikor a sors végzésében ily könyörtelen és kérdőrevonhatatlan; ezért a veszteség fájdalmát enyhitse a gondviselésbe helyezett vallásos megnyugvás. Temetése ma délután Kolbásán megy végbe.

(**Hirtelen halál**) *Dóbé* (Dobertsberger) *Nándor*, vasuti tisztviselő S.-a.-Ujhelyben, tegnap d. u. váratlan halállal kimult. Pénteken este még jókedvüen időzött a cukrázdában, szombatra viradólág roszullétről panaszkodott, később szélütés érte s dacára a rögtön alkalmazott orvosi segitségnek — kiszenvedett. Gyászbaborult nagy családja a kenyeret adó apát, tiszttársai a legszeretetreméltóbb kartársat s a vasuttársulat egyik pontos, lelkiismeretes és ügybuzgó hivatalnokát vesztette el benne.

(**Szivárvány**) Emlékezet okáért feljegyezzük, ha ma egy hete d. u. »páros ivü szép szivárvány» volt látható Ujhelyben a keleti szemhatáron. A korai szivárvány, ugy tartják az öregek, bő termést jelent. Adja isten!

(**A sikkasztó napidijas**) *Diószeghy György*, kinek bünös manipulálásáról lapunk mult számában részletesebben irtunk, mult hétfőn reggel önként jelentkezett a királyi ügyésznél s vizsgálóbirája előtt töredelmes vallomást tett. A közönség megnyugtatására felemlitjük még, hogy a kir. adóhivatalnál hamis nyugtatókra felszedett és a gyámpénztárba át nem szolgáltatott 169 ft 80 kr már befizettetvén, az érdekelt kiskoruak kárt szenvedni nem fognak. Hasonlókép teljes megnyugvással fogadhatjuk azt is, hogy a pénztár és az ügykezelés egész részletességgel vizsgálat alá vétetvén, sem hiány, sem rendetlenség nem konstatáltatott a bizottság által. Ugy a pénztári személyzet, mint a kezelési rendszer a vizsgálatnak minden próbáját sikeresen állotta ki.

(**Felültetett magyarok.**) A Bodrogközről seregesen érkeztek, egyesével, kettesével még ma is érkeznek városunkba izmos, munkás lakosok. Valaki

---

pánok neveztettek ki s a vármegyék ezen uj főispánok által megalakulásra, tisztválasztásra, összehivattak. Andrássy Gyula gróf, Tisza Kálmán és, ha nem csalódom, Lónyay Menyhért is ki voltak nevezve, de akként nyilatkoztak, hogy nem fogadják el e méltóságot, mert hazájokat a képviselő házban óhajtják szolgálni.

Közeledvén a tisztválasztás ideje, egyszer az iróasztalhoz ültetett, hogy irjuk össze, miként vélnők a tisztikart összeállitani. Meg is csináltuk, de az eredmény nem kedvezett a két főállásnál kombinációnknak, mert a mi jelöltjeink nem Komáromy József és Szirmay József, de Cseley János és Barkóczy Mihály báró voltak. Engem a főügyészségre jelelt; de én akkor még nem határoztam el magamat az ügyvédségtől megválni, mintha előérzetem lett volna, hogy a dolog nem lesz állandó.

Midőn a tisztikarral, ugy ahogy, készen voltunk: azt mondám a grófnak, hogy bizony mind derék dolog ez, de véleményem szerént ennél sokkal fontosabb, ki legyen vármegyénkből a nyolc képviselő? »No hát kisértsük meg ezeket is összeállitani« — mondá. »A terebesi kerületet már csak magamnak tartom« — folytatá; amire én azt mondám, hogy én másképen gondolkozom. »Ugyan hogy?« — kérdé. «Úgy, hogy Méltóságod az ujhelyi kerületnek legyen képviselője.« Elmondám okaimat és némi gondolkozás után elfogadta az eszmét és ugy 1861., mint utóbb 1865-ben és minden képviselőválasztásnál, mig külügyminiszterré nem lett, egyhangulag választottuk meg.

Matolay Etele.

Ujhelybe igazitotta őket, hogy jelentkezzenek a szolgabirói hivatalban, ha van kitelepülő szándékuk Boszniába, — mert hát a Bodrogközön ugy hirlik, hogy Bosnyákországot e tavaszszal felosztják, felét a magyarnak, felét a németnek. A felültetett vándornépnek egyrésze hallgatott az okos szóra, s visszament rigó-országba; de akadtak olyanok is, akik a hatóságnak óvaintő szavát mesebeszédnek vették s azóta ki tudja hol, talán már az óperenciás tengeren is tul járnak.

(Imitáló előadás.) B. *Polgár Gyula*, jellemkomikus, már évekkel ezelőtt megfordult Ujhelyben. Akkoriból sokan élénken és szivesen emlékeztek még rá, akik tudták, hogy a Pesti-Ihász-szintársulat becsületét egy este miképpen rántotta ki a sárból, mikor bizonyos Hermann-nevü svindlér bűvészetével a publikumot is meg a társigazgatókat alaposan berántotta. Pesti-Ihászékat dupla erővel szállta meg a kétségbeesés. Hermann-professzort piszegéssel fogadta a szorongásig telt ház, később kifütyölte. A társulatnak minden tagján erőt vett a tragikus oldalnyilamlás Csak Polgár Gyula, a komikus, nem vesztette el gondtalan fejét. A csufotvallott bűvészetért kárpótlásul, rögtönözve, nyujtott olyan művészetet, egy egész nyaláb kacagtató »quodlibet«-et — s ugy megcsiklandozta az oldalbordákat, hogy annak miatta urambátyáimék alatt nem egy szék mult ki a kényelmes ülőhelyek sorából. (Még ma is tanuskodnak erről a »kireperálatlanul« hagyott támlásszékek) Már akkor mindenki szép jövendőt jósolt a jókedvü kópénak, Polgár Gyulának És méltán. Azóta évek multak el. Polgár talentuma a budapesti népszinház, ugyszintén a »theater an der Wien« deszkáin fényesre csiszolódott s most hogy f. hó 26-án és 27 én este előttünk ujra megjelent, a fogyatékos világitás dacára, teljes fényében ragyogott. *A nemzetközi jellemkomikus* cime alatt 34 számból álló utánzatot mutatott be. Különösen tetszett a lirai szerelmes-, a drámai hős-, az intrikus színész paródizálása. Kacagtató volt az is, mikor a «füredi emlék« szövegének zenéjét Verdi, Offenbach, Strausz, Erkel, Souppe, Wagner stb. zeneköltők egyéni felfogásával travesztálta. A franciába oltott németség reprodukálása elegáns volt. Hangsulyozásának jellemzetességét, mimikájának változatosságát, plasztikájának simaságát a volapük nyelven prédikáló hitszónokban mutatta be, elvitázhatatlan bizonyságául annak, hogy a rábeszélő erő, a szónoki hatás, a hanghordozáz, arcjáték és tagmozgás harmonizmusában nyilatkozik, ez a fődolog, maga a szöveg másodrendü. Előadásának minden számát zajosan tapsolták. A szinlapon az áll, hogy Polgár Gyula „az európai kontinensen eddig egyedüli imitator“. Nagy mondás. Gondolom az *egyedüli* szó nem erkölcsi, hanem számtani értelemben veendő, az „európai kontinens« alatt pedig csak az országnak egy kisebb része értendő; mert pl. itt Ujhelyben is van egy imitátor, az igaz, hogy ő még nem utazik. Ezt csak azért emlitettük mert Polgárnak nincs szüksége a reklám lajtorjájára!

(Előleges szini jelentés.) *Halmay Imre* szinigazgató S.-a.-Ujhely és vidéke n. é. közönségét lapunk utján is tisztelettel értesiti, hogy előadásainak sorozatát a városi szinházban *jövő április hó 6-án* megkezdi. Szinre fognak kerülni az általános kedveltségnek örvendő *operettek*, *népszinművek*, *bohózatok*, *szinmüvek* és *vigjátékok*. Ugyanez alkalommal tudatja azt is, hogy már az évad elején 7 estére terjedő vendégjáték-ciklusra megnyerte *Somlóné Vadnay Vilma* asszonyt, a kolozsvári, legutóbb a debreczeni szinház kedvelt primadonnáját, Zemplénvármegye szülöttjét. *Somlóné Vadnay Vilma* asszony *három fellépte* bérletfolyamban lesz.

(A »Zemplén« feketetáblája.) Ismételve érkezett hozzánk panasz, hogy az ujhelyi halpiacon romlott halat árulnak. Az ellenőrzésre hivatott hatósági közeg koronkint megszemléli ugyan a halas kosarakat, de nem tekint azoknak a fenekéig. Csak igy történhetett meg, hogy *Duvidl*, a halpiacnak ez a furfangos alakja, a mult héten is olyan keszegeket bocsátott áruba, melyek már a feloszlás stádiumában voltak. Felhivjuk az ügyre is, az az emberre is az uj rendőrbiztos figyelmét.

(A kir. törvényszékről.) Folyó hó 20-án tárgyalta a helybeli kir. törvényszék özv. Lukaczkó Jánosné orosz-porubai lakos bünügyét, ki ellen a kir. ügyészség gyujtogatás büntettének kisérlete miatt emelt vádat. Mult év tavaszán özv. Lukaczkó Jánosné a vele tőszomszédságban lakó Lukaczkó József sógorával s ennek nejével összeveszvén, miután egymast különbnél különb cimekkel illették, telkeikről egymás ellen kőbombákat kezdtek eregetni; — özv. Lukaczkó Jánosné sógora és neje erélyes ostromának ellenállani nem tudván, a tulerő elől, fején egy sebbel, házába menekült; azonban koránt sem azért, hogy ezzel a csata sorsát feladja, mert a tüzelőhelyről egy égő fadarabot kapott fel s féktelen dühében azt háza ablakán át — a telek sövényénél még mindég harcra készen álló — ellenségei felé dobta. Sógora és ennek neje iránt különben özv. Lukaczkó Jánosné már évek óta engesztelhetetlen gyülölettel viseltetett. Hogy is ne, mikor Lukaczkó József nem őt, a még deli özvegyet, ki gyöngéd érzelmekkel ragaszkodott a már kopaszodó Lukaczkó Józsefhez, de a falunak szép bocskorban viruló leányát, Scserba Annuskát vette feleségül. Sirva panaszolta a törvényszék előtt, hogy azóta nem volt nyugodalma; mert hogy is lehetett volna, hisz' bús özvegységében hervadva, minden nap látta a szomszédban honoló boldogságot, melyhez neki régibb s nagyobb jussa volt Scserba Annánál. De a közvádló, mintha azt sem tudná micsoda fán terem a szerelem almája, teljes érzéketlenséget mutatott a gyöngéd érzlemek iránt s legkisebb meghatottság nélkül vádolta özv. Lukaczkónét a »gyujtás büntettének« kisérletével; mikor pedig a tárgyalás folyamán — a gyujtó szándékot beigazoltnak nem találta ebbeli vádját elejtette ugyan, de csak azért, hogy Lukaczkónét a szomszédjai ellen intézett sulyos testi sértés büntettének kisérlete s az ezzel «eszmei halmazatban« lévő tulajdon elleni kihágás miatt kérje megbüntetni. A kir. törvényszék a gyujtás büntettének kisérlete miatti eljárás megszüntetése mellett özv. Lukaczkó Jánosnét a sulyos testi sértés büntettének kisérlete miatt emelt vád alól felmentette; azonban a tulajdon elleni kihágásban bünösnek mondván ki, 15 forint pénzbüntetésre itélte. Ez ellen az itélet ellen a hoppon marad tözvegy szapora nyelvével és a kir. ügyész is fellebbezést jelentettek.— Zboray Bertalan ujhelyi kőmüves-mester bünügyében hozott itéletet a kir. törvényszék folyó hó 26 án. Zborai azzal a sulyos váddal volt terhelve, hogy nejét megölte. Még a mult évi január hó 30-ik napján ugyanis Zboray Bertalan munkából hazajövén, nejével összeveszett s haragjában a kezében tartott kést az asztalra dobván, ez az asztal mellett mosással foglalkozó nejének testébe furódott s a fiatal asszony a következő nap, dacára férje odaadó ápolásának, meghalt. A közvádló halált okozott sulyos testi sértés miatt kérte vádlott elitéltetését, azonban a kir. törvényszék csupán gondatlanságból okozott emberl ölés vétségében mondta ki bünösnek s egy és félévi fogházra itélte a szerencsétlen embert, aki nejének halála miatti fájdalmában már kétizben ki. sérlett meg öngyilkosságot s igy hibájáért eléggé megszenvedett. Hiába a törvény törvény s a biró sok esetben kénytelen elzárkozni a méltányosság követelményei előtt. — Az ugyanakkor végtárgyalásra került másik eset azonban a tragikumot már egészen nélkülözi. Friedmann Herman kétes exisztenciáju helybeli lakos állott a kir. törvényszék előtt, előadása szerint teljesen ártatlanul, mert összes bűne csak abból állott, hogy egy ismeretlen embertől vett egy ezüst órát és egy tallért. Csakhogy az óra és tallér ugyanaz volt, amelyeket Weinberger József ujhelyi kávéstól mult évi december 27-ik napjának éjjelén valami jómadár ellopott. Friedmann Herman tagadta ugyan, hogy ő lenne ez a jó madár, minthogy azonban a lopott tárgyakat nála találták, a törvényszék nem hitte el az általa ügyesen kigondolt mesét és őt lopás miatt nyolc havi fogházra itélte.

(**Érdemkereszt.**) A király *Kovács András* cziróka-hosszumezei községi birónak, huszonöt évi buzgó és hasznos szolgálata elismeréseül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

(**Alapszabályok jóváhagyása.**) A belügyminister a gálszécsi Chevra-Kadischa egyesület alapszabályait jóváhagyta.

(**Próbabál Tolcsván.**) *Bleier Pál* jelenleg Tolcsván müködő tánctanitó ottan f. hó 25-én zártkörü táncmulatsággal egybekötött s jól sikerült próbabált rendezett. Az ezt követő táncmulatságon diszes hölgyközönség vett részt. A négyeseket 30 pár táncolta. A minden részletében kitünően bevált mulatságnak csak a hajnali harangszó vetett véget.

(**Áradás**). B.-Olasziból jelentik, hogy a Bodrog vize teljesen elboritotta a rétséget s lassan bár, de folytonosan árad. Egyes házak, melyek a községnek alantabb fekvő sikján épültek, már vizben állanak. A Bodrogot a Tisza, a Rongyvát a Bodrog hátráltatja lefolyásában. Tokajtól kezdve fel Ujhelyig az árterületek egy kis tenger képét mutatják. Pár nap óta alig észlelhető a viz emelkedése, mert az éjjeli áradást a nappali erős elpárolgás jóformán ellensulyozza.

(**Kacsa hir**) Nem hirlapi kacsáról, hanem hirlapba illő kacsáról van szó. Mult csütörtökön az olasz-liszkai határban bámulatos nagyságu vadkacsát lőttek, Sulya 3 kiló, szélessége kiterjesztett szárnyakkal 120 cm., hosszasága 90 cm. A zempléni vizeken eddig ösmeretlen formáju és nagyságu szárnyas vadnak a vármegye székházánál, hol H. J. törv. sz. elnök bemutatta, sok bámulója volt. Maga *Emi* bátyánk sem látott még olyat, csak olyanformát Talián-országba, az is pelikán volt. Az ornitológok el is keresztelték legott ezt a liszkai legujabb nevezetességet: pelikán-kacsának.

(**Czékus püspök utóda**). A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület egyházainak többsége már eddig is nt. *Zelenka Pál* miskolczi lelkész, hegyaljai főesperes és a magyarhoni egyet. gyámint. elnökének püspökjelöltsége mellett nyilatkozott. A zászlót Gömör bontotta ki. Most egy felhivás van előttünk, melyből a püspök-jelölt egyéniségét jellemző soro-

kat ide nyomtatjuk: »*Zelenka Pál*« szellemi sokoldalu, erőt emésztő, anyagi áldozatoktól vissza nem riadó munkásságának rugója nem a hiuság, hanem az önzetlen egyházszeretet, ama nemes lelkesedés, mely egyháza közcéljáért lemondással tenni, fáradni és áldozni tud. Röviden jellemezve: gyüjtő, összetartó és lelkesitő erő, olyan, mely bár teremteni, alkotni tud, nem tolakodik előre, gyülöli a szemfényvesztés, alakoskodás, hizelkedés és kétszinüség titkos gépeit s az egyszerü csendes munkálkodást szereti. Háttérben szeret maradni, előtérbe viszi mindig a világi elemet. Hálás, elismerő ezek érdemei iránt. Még az ellenfeleket is az engesztelés oltára köré gyüjti. Ez az érdeme elévülhetetlen. Mert nem azok tesznek igaz szolgálatot hazának, egyháznak, a kik üldözés által pusztitják a különben is fogyatkozó erőt, hanem azok, a kik a lényegből nem adva fel semmit, szorosan füzik a testvériesség kötelékeit ember és ember, egyháztagok és hazafiak között. Ott, hol valódi ellent lát: kiméletlen; ott, hol köpenyül használtatik egyház, haza: kegyetlen. Nem türi az árulást. Lerántja a köpenyt. Alkut nem ismer. Különben felteszi mindenkiről a jobbat, addig, mig az ellenkezőről nem győződött meg. Egyenes, őszinte, szolgálatra kész, kedélyes. Ezért ragaszkodunk jelöltünkhöz, azért óhajtjuk őt egyházkerületünk élére vezérül, ezért állitottuk az ő szellem- és jellemalakját, a mint azt ismerjük, a nemes egyház elé. Zelenka 50 éves korban van jelenleg, tehát az erő és munkakadv teljes birtokában. Van ideje, kedve, módja, tehetsége, ügy- és személyszeretete, teljes jártassága, természete, tudománya, miveltsége, multja, széles látköre, széleskörü ismeretesége benn és külföldön, egyszóval mindene, a mi őt a mai korbeli kivánalom szerint püspökké képesiti. Hisszük is, hogy a bizalom és szeretet által ezen állás magaslatára emelve, áldozatkész egyházszeretetét, egyházias gyüjtő és épitő tehetségét fogja e ponton is érvényesiteni.«

(**Kinek kell**) egy öt esztendős, ép, egészséges, szép fiugyermek? Apja, anyja meghalt, ötödmagával maradt. Vagyona semmi, A fiucska magyar, Derék, becsületes család istennevében bármely pillanatban elviheti. Többi testvérkéi már el vannak helyezve. (Tudakozódás az *Emke* főtitkárához *Sándor* Józsefhez Kolozsvárra intézendő — Szerk.)

Irodalom.

«A Hét», Kiss József közkedvel tségü heti lapjának 12-ik ez évnegyedben utolsóelőtti száma szokott gazdag tartalommal jelent meg. A lap élén Bismarcknak egy finoman kidomboritott jellemrajza olvasható ugyanattól a szerzőtől, kinek az előbbi számban megjelent «Az öreg Tisza» cimü cikke méltán keltett feltünést mindenfelé. Mikszáth Kálmánnak egy bájos rajza után: «A szarvasok háreme», Szalay Fruzina egy hangulatos költeménye következik: 'Válasz egy kérdésre.„ Fénypontja e füzetnek egy sajátszerü rajz, melynek szerzője nagyobb tekintély az irodalomban, mint a közönség elött, mely teljes nevét csak elvétve olvashatja egy-egy cikk alatt. Ez uttal „Május" név alatt közli rajzát, melynek cime: „Bocskay a gázgyárban." Tárgya egy különc hivatalnok, kiben a régi virtus egyszer egy évben feltámad s követeli jogait. Egész évben zsugorgat de az év végén úr és gavallér és egyszerre elveri mindazt, amit csak összekölcsönzött, összekuporgatott. Érdekes „Az ebéd" cimü csevegés, mely a kuliináris élvezetekről, de különösen az étkezési időszakokról szól. Varsányi Gyulát, a Teleky-pályázat nyertesét „Pusztulás" cimü költeménynyel mutatja be „A Hét". Van továbbá a füzetben egész sorozat Bismarck-adoma, Divat és Apróság. Az uj évnegyed április 1 ével kezdődik. Előfizető ára egész évre 10 ft, félévre 5 ft, negyed-évre 2 és fél ft. Az előfizető pénzek «A hét» kiadóhivatalához cimzendők, Magyar Tudományos Akadémia-palota, Budapesten.

„Az én ujságom." Nincs még teljes negyedéve annak, hogy megkezdette pályafutását »Az én Ujságom", Benedek Elek és Pósa Lajos szerkesztésében s már is valóságos kedvencévé lett a magyar gyermek-világnak. Kezdettől fogva élénk figyelemmel kisérjük ez ujság minden egyes számát s örömmel konstatáljuk, hogy az elismert nevü szerkesztőkbe vetett reménveinkben nem csalódtunk. Valóban, az „Az én Ujságom"-ban a gyermekvilág egy a szó igaz értelmében magyar ujságot kap, melynek sem olvasmányaiban, sem képeiben nyoma sincs az idegen szellemnek. Természetesen, a kiadó Singer és Wolfner cég is nagyban elősegitették e gyermeklap kelendőségét azáltal, hogy annak előfizető árát egy évre 4 frtban szabták meg.

Mikszáht Kálmán munkáiból ujabb két füzet, a 18. és 19-ik! Asztalunkon sok nyomtatott betü gyülik össze, rovatunkban sok ujabb irodalmi mozzanatról kell elszámolnunk, — de a nagy tömegben alig akad egy is, melylyel oly szivesen foglalkoznánk, mint a mikor e füzetek beérkezését kell nyugtatnunk. A most előttünk fekvő két füzetből kiemeljük a kedves „Frivol aktát", melynél jobbat, eredetibbet, vonzóbbat. elragadóbbat keveset ismerünk. A 19. füzettel már a negycdik kötet jár a vége felé s megrendelhető Révai testvérek kiadó hivatalában Bpesten.

A legujabb kor története. Marczali Henrik, a jeles történész ily cimü munkájának melyet Révai testvérek kiadóhivatala (Budapesten IV. Váczi-utca 1.) bocsájt közre, 4. füzetét olvassuk most, mely a munkához füzött) várakozásokat minden tekintetben kielégiti. Ajánljuk a jeles münek 30 kros füzetekben történhető könnyü, kényelmes és olcsó megszerzési módját.

Fauszt orvos az *Egyetemes Regénytár legujabb kötetének Bródy Sándor legujabb regényének* a cime. BródySándor, ki mint reálista regényiró egyedül áll irodalmunkban, e müvével nemcsak a sajtóban keltett feltünést, de a nagyközönség is megérdemelt érdeklődéssel fogadta azt. Piros vászonkötésben 50 krért megrendelhető Singer és Wolfner cégnél Bpesten.

Budapesti Hirlap. (Szerkesztők és tulajdonosok: Csukássi József és Rákosi Jenő.) A „BUDAPESTI HIRLAP" ujévvel pályafutása tizedik évébe lépett. Az elmult évek óriási haladás korszakát alkotják a magyar zsurnalisztika történetében és a „BUDAPESTII HIRLAP" talán elfogultság nélkül mondhatja magáról. hogy övé az elsőség e korszak meginditásában, mely a magyar sajtót a legmodernebb és legkitünőbb auròpai sajtó magaslatára emelte. Legbuzgóbb iparkodásunk, hogy a »BUDAPESTI HIRLAP« a jövőben is az maradjon, a mi volt, a minek indult, a mely irányban hatalommá növekedett, a miben az elsőséget nem engedheti át senkinek a legmagyarabb ujság, tartalommal, lélekben, szóban egyformán. A legmagyarabb ujság és mint ilyen a nemzeti érzület leghübb tolmácsa, ébresztője, izgatója és ha kell lángba boritója. A legtisztább tudatossággal hirdetjük és valljuk, hogy olyan időben, a mikor a nemzeti eszme fajfentartó és államalkotó erővel érvényesiti magát mindenütt, hogy ugyanakkor nem csak jog, hanem kötelesség nekünk magyaroknak a sovinizmua lelkesedésével, sőt türelmetlenségével szolgálni a nemzeti irányt mindenben és mindenkor. Ez a mi programmunk. E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyek szolgálatában. Folytatjuk erősen fegyverkezve a nagy tusákra, a melyek a közeljövőben a nyilvános élet munkására várnak. A szigoru objektivitás utját fogjuk követni a zsurnalisztika minden egyéb ágában. Az irodalomban és művészet kérdéseiben mint eddig, ugy ezentul is mellőzni fogjuk a pajtáskodást és klikk-szellemet. Tudósitások és hirek dolgában a leggazdagabb és legmegbizhatóbb forrásokkal rendelkezünk. A valóságot, igazságot és ildomosságot sohasem áldozzuk fel a szenzációnak. Az erkölcsi tisztaság, a jó és nemes érzés tiszteletben tartásával a »BUDAPESTI HIRLAP« hü, szolgálatkész és lelkiismeretes házibarátja óhajt lenni minden magyar uri háznak. Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr. egy hóra 1 ft 20 kr. Az előfizetések videkről legcélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő cim alatt: A »BUDAPESTI HIRLAP« kiadó-hivatalának, IV. ker., kalap-utca 16. sz. Az egész fürdőivad alatt előfizetőink kivánságára a lapot bárhová utána küldjük, még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet. A „BUDAPESTI HIRLAP" jelenleg rendkivül érdekes két kötetes angol regényt közöl: »Doktor Cupidó« irta Broughton Rohda. E regénynek április hó 1-éig lapbaan megjelent részét (26 folytatás) az nj elzfizetők külkn lenyomatban ingyen kapták.

Egyesületi és társas élet.

Felülfizetett a jelmezes bazár jövedelméhez Gyulai Lajos Adorján 2 ft.

A kisorsoláshoz adakozók névsorában mult kimutatásunkból véletlen következtében kimaradt a helybeli Carolineum zárda. E véletlen alkalmat ad nekünk, hogy a valóban gyönyörü, szép kézimunkáért, mely a kisorsolási tárgyak egyik remeke volt, ez alkalommal külön is köszönetet mondjunk.

Hasonlókép Liszy Edéné s Liszy Kornélia úrnőknek, kik ugy a kisorsoláshoz értékes tárgyakat, mint a vacsorához ételnemüeket ajándékoztak s Buzáth Lajos egri gyógyszerész urnak a küldött vörös borért.

A jelmezesbazár rendezői.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Tekintetes szerkesztőség!

Habár itt helyben köztudomásu dolog, mikép az árvapénzeket sikkasztó dijnok Diószeghy György attyával Poroszországból néhány év előtt városunkba származott, — minthogy a sikkasztási tény még a fővárosi lapokban is felemlittetett, s nekem egy helyben VI-ik gimnáziumi osztályban tanuló János nevü fiam van, a távolabb lakók s engemet s fiamat közelebbről nem ösmerők tájékozása végett kényszerülve vagyok nyilatkozni: mikép a fent nevezett egyén nem családunkból való, s csak nevünk azonos.

Kérem becses lapjában jelen nyilatkozatom felvételét.

S.-a.-Ujhely, 1890. márc. 26.

Tisztelettel:

Diószeghy János,
királyi tanácsos, hites-ügyvéd.

Köszönetnyilvánitás.

A f. hó 21-én fütőházunkban kiütött tüz alkalmával tanusitott segélynyujtásért van szerencsénk a szerencsi lakosságnak, a helybeli tüzoltóságnak, az itteni vasutállomás alkalmazottjainak, élükön Csáky Géza ur állomás-főnökkel; ugysziutén méltóságos gf. Szirmay György urnak, Matolay Béla ur járási főszolgabirónak és Hermann Lajos tiszttartó urnak legmélyebb köszönetünket nyilvánitani.

A magyar cukoripar-részvénytársaság szerencsi fiókja.

TANÜGY.

A kegyes-tanitórendiek Zemplénvármegyében.

IX. **Hudra János** k. r. tanártól.

B) A piaristák S.a.-Ujhelyben.

1790. ápr. 20-án a nagy-károlyi atyák házikáptalant tartanak, melyben *Berencs Keresztélyt* a *s.-a. ujhelyi* házfőnököt és gimn. igazgatót házfőnökké választják. *Berencs* a választást elfogadja s a rendfőnök határozata szerint a tanév befejezése után Nagy-Károlyba megy. *Berencs* szentéletü, fenkölt gondolkodásu, kitünő szónoki képességgel megáldott férfiu volt. Csak kilenc hónapig lakván Ujhelyben, ennek is egy részét betegeskedéssel töltvén el, itteni működése valami kiváló nyomot nem hagyott maga után. Meghalt 1793. aug. 13-án 51 éves korában.

Berencs, mielőtt N.-Károlyba távoznék, a rendfőnökség beleegyezésével házi káptalant tart, melyben a ház tagjai közakarattal *Sivulszky Józsefet* választják meg házfőnökké. *Sivulszky* ez időben egészségének helyreállitása végett nyert nehány heti szabad idejét Kassán, szülei körében, töltötte; csak aug, 5-én vette át a ház kormányzatát, melynek úgy kül-, mint belállapota anyagi tekintetben szánandó állapotban volt.

Itt kezdi lassanként *Sivulszky* örökzöld koszorujához gyüjtögetni a hervadhatatlan babérokat. E férfiu nevéhez *ujhelyi* házunk és gimnáziumunk történetében annyi nemes tény fűződik, hogy a legnagyobb tisztelet és kegyelettel, sőt bámulattal kell adóznunk e kiváló alak emlékének s önkénytelenül meghajolnunk egy igazi kalazanciusi szellem lelki nagysága előtt.

Sok volt a tenniváló. Nemcsak az épület egyes termeinek, szobáinak elzüllött állapota leste mohón a jóakaró kezek atyai gondoskodását; nemcsak a legszükségesebb élelmi cikkek beszerzése nevelé aggodalmait: de ezeken kivül még tetemes adósság is sulyosbitá nagy felelősséggel járó állásának terhes gondjait. Szomoruan tért vissza Kassára, a szülői házhoz, honnét pár nap mulva megvigasztalódva jön *Ujhelybe*, miután helyzetének nehézségein kézzelfoghatólag segitve, az áttörhetetlennek látszó akadályokat az utból szerencsésen elháritották. Alig piheni ki magát, már *Tokajban* találjuk, megnézendő az elhanyagolt fundacionális szőlőket. Itt a piaristák egy régi meghitt barátjának, *Mendely Andrásnak*, pénzt ad azon kérelemmel, hogy a mennyire még az idő rövidsége megengedi, hozassa rendbe a szőlőket. *Ujhelybe* visszajövet gabonát és borokat vásárol; de még le sem rázza magáról a tokaji ut porát, már azon kellemetlen hirrel lepik meg, hogy az épület 2 kéménye a keleti oldalon ledőléssel fenyeget. Csak Jóbnak lehetett hasonló sorsa; de *Sivulszky*-nak sem volt csekélyebb türelme. Türelme nem fogyott el, de pénze igen; miért is kénytelen volt a kassai kamara adminisztrátorához fordulni folyamodásával, melyben 1.) a kémények javitására, 2.) a kert keritésének felépitésére kér költséget.

Lassanként mindinkább megismerkedik a ház nyomoruságos helyzetével s miután ismételt kérelmeire a magas kormánytól — még az ujonan felállitott két osztály tanárai számára sem tudott semmit sem kieszközölni, kénytelen volt 15 konviktort felfogadni, hogy ezáltal a ház megélhetési módját valamikép biztositsa.

Ily nehéz küzdelmeket, kemény próbákat, nem egyszer nélkülözéseket, kellett kiállani rendünk tagjainak ujhelyi életünk hajnalán.

Minden szükség és nélkülözések mellett hivatásuk teljes magaslatára helyezkedve, példás buzgalommal felelének meg rögös pályájok legszentebb kötelmeinek; minek az lett az eredménye, hogy a tanuló ifjuság évről-évre fokozott számarányban keresé föl a legtávolabb vidékekről is virágzásnak indult tanintézetünket. Ennek jelei már az 1791-ik év folyamán örvendetesen mutatkozának oly annnyira, hogy az igazgatóság házunk 2-ik emeletén kénytelen volt 2 tantermet teljesen berendezni (unice ex amore Dei et boni publici). Ugyanekkor a 2-ik emeletre vezető meredek lépcsőket is kényelmesebbé tételeti.

A paulinusok által elhagyott, több század viharait átélt épület földszintje ma már alig lakható; házi pincéje pedig túl vizenyős állapota miatt eredeti rendeltetésének épen nem felel meg. *Sivulszky*, a háznak igen nagy előnyére, megvette *Duban András* helybeli polgárnak a város északnyugati oldalán, az ugynevezett »*ungvári*« részen fekvő pincéjét 127 ft 30 kron. Ezt tetemes költséggel kibővitteti, 12 öllel megtoldja, hogy a pince minden idők igényeinek teljesen megfelelni képes lehessen. Ezen intézkedés első sorban — azért mutatkozott nélkülözhetetlennek, mivel a tokaji ház s igy a gimnázium kegyes alapitványai is legnagyobb részben szőlőbirtokokból állván, a bőrjövedelem képezte az időviszonyokhoz mért bizonytalan, s különben is nagyon szerényen folyó ogáló jövedelmünket. Mint ilyen magasabb szellemi érdekeknek vált emeltyüjévé.

Sivulszky a folyó évben soha nem szünő, minden irányu gondoskodásával legalább annyit tett, mennyit a rendelkezésére álló pénzerővel csak tehetett Gyökeres átalakitásról szó sem lehetett, de eszközölte a sürgős javitásokat az épület minden részében. Helyreállitotta és felszerelte nagyobb részint sajátunkból a különben közügynek szolgáló és szintén épületünkben levő iskolai termeket, megvette az ungvári pincét stb.

Ilyen irányu működése közben jogosan várhatta, hogy a magas kormány, melyhez folyamodását benyujtá, legalább a szigoruan vett tanügyi kiadások fejében utalványoz némi szubszidiumot. De amilyen vérmesek voltak reményei, olyan fényesen csalatkozott. A helytartótanács 1791 dec. 2-án 22570. szea. kelt leiratában a *Sivulszky* által felterjesztett pontokra tagadólag válaszolt. E szerint kárpótlásul mitsem kapott; sőt még szemrehányásokat is tettek neki a fölösleges pincevételért?!

Komoly, elvhű és szilárd-jellemü férfiu igaz ügyében nem egy könnyen hátrál meg a hatalom parancs szavával szemben sem; még kevésbbé, ha szavát kérőleg emelé föl. *Sivulszky* nem nyugodott meg a kegyelmes leiratban, hanem személyesen Kassára ment a kamarához 1792. febr. 3-án, hogy mint átmeneti közeget informálja ügyünk kristálytiszta igazságáról, magával vivén házunknak a helytartótanácshoz intézendő uj kérvényét is, melyben

kellő szerénységgel, de éles kritikai elmével boncolgatja a helytartótanács tagadó leiratát s pontonként kitünő ellen-argumentumaival cáfolja a felületes hivatalos leiratot.

Első folyamodásában kéri a magas kormányt, hogy a ledőléssel fenyegető két kémény megcsináltatásának költségeit utalványozza. Ezen pontra a hivatalos s nem elég helyesen megokolt vélemény imigyen hangzik vala: „A piaristák tokaji kicsinyes és csekélyértékü házukért kaptak egy hatalmas, két emeletes épületet, mely értékre nézve a tokajit nagyban felülmulja. És ha mégis valamit javitani kell rajta, eszközölje a rend saját házi vagy központi pénztárából.« Uj folyamodásában Sivulszky erre igy válaszol: „Az ujhelyi lakás nem ház, hanem rom, melylyel csak terhet vettünk által.« Előadja, hogy az összes fundáció 1600 ft, melynek kamatja 900 és nehány forintra tehető, ebből kell hat egyénnek és a cselédségnek élni, őket fizetni, ezen kivül minden szükségest fedezni, öt távoli szőlőt műveltetni, melyek köztudomás szerint ugy is kevés haszonnal járnak. Ezekből önként következik, hogy sem nem tehetjük, sem nem kötelességünk az állam által nyakunkba rázott romhalmazt fentartani.

Kérvényének többi pontjait is, melyeket a tér szűke miatt elhagyok, a magasabb forum meggyőződésével szemben hasonló éleselmüséggel védelmezi. Érezvén kérelmeinek jogosultságát, elfoglalt pozicióját egy könnyen feladni nem igen hajlandó; azt hiszi, hogy kitartásával végre is sikerül az uralkodó közönyt megtörni.

CSARNOK.

Rodostó.

Van a magyar nemzetnek egy szent helye, ahová még száz évvel ezelőtt zarándokok egész seregei vándoroltak hazánkból, de a melyet a mai sivárlelkü nemzedék feledni kezd, mint minden fenségét a multnak, hogy egészen elmerüljön az egyéni érdekeknek önző hajszájába.

Távol Keleten, török földön van *Rodostó* — ez a bujdosók sóhajaitól, könyeitől s végre hamvaitól megszentelt hely, melyet idegenek, egykor ellenségeink, kegyelettel őriznek; de a magyarok milliói közül csak egy van ma, ki szinről-szinre látta azt a helyet, hol II. *Rákóczi Ferenc* fejedelem, távol eső hazájára gondolva, kilehelte nemes lelkét.

Rodostón, tudtunkkal, 1862 óta nem járt magyar ember. Az utolsót, aki akkor oda elzarándokolt, *Henszelmann* Imrét pár évvel ezelőtt eltemettünk.

Az 1888. év őszén végre ismét akadt egy hü magyar, kit szive vágya oda elvonzott: *Thaly Kálmán*, a magyarságnak és a kuruc világnak e rajongó hive s érdemes historikusa.

Abból az alkalomból, hogy e hónap 27-én volt 214-ik évfordulója II. *Rákóczi Ferenc* fejedelem születésének — rövid kivonatot adunk Thaly Kálmán bő utleirásából, mely Rodostóról szólva a »Századok« c. folyóiratban jelent meg.

Rodostó mintegy 25 kilométernyire van Konstantinápolytól, a török fővárostól, a Márványtenger partján, mely a város előtt félhold formáju öblöt képez. A tengerről tekintve jobbfelé, a török városrész terül el hét minaretjével s körülbelül annyi mecsetjével. E mellett a zsidó és görög, majd balra az örmény város, mely utóbbiban a török város hét minaretjének hét szélmalom felel meg.

Rodostó utcái, mint a legtöbb török városé, girbe-gurbák, rendetlenek. A házak többnyire emeletesek, részben faalkotmányok. Az ablakok egy része csak üvegtáblákkal van ellátva; más részük azonban átláthatatlan, sürü vasrácsozattal is el van zárva a külső világtól s ezek mögött a háremek asszonyai laknak.

A lakosok közül az arab, török és az örmény nagyon szereti a magyarokat, csak a görög nem rokonszenvez velük.

A legigazabb magyar-barát azonban a török ember, amiről Thalynak s Konstantinápolyból vele ment társainak is volt alkalmuk meggyőződést szerezni.

Egyikük ugyanis egy magyar levelező lapot irt s adott fel a postára. Mikor a postahivatalnokok meglátták a magyar irást, kiszaladtak az utcára s eddig nem nyugodtak, mig honfitársaink be nem tértek hozzájuk egy findzsa fekete kávéra.

A Rákóczi-emigráció emlékei legélénkebben élnek még az örmény lakosok között, a minek az a magyarázata, hogy a fejedelem udvartartása az örmények között volt s élénk nyomokat hagyott maga után. Egy 95 éves örmény elmondta például, hogy gyermekkorában látta a fejedelem portáját, mely fényes volt, mint a szultáné.

Rákóczi fejedelem egy egész házsort foglalt el az ő udvarával; kápolnáját legszélről, a sarkon épittette, a tenger partja felé pedig az ebédlőpalotát, melynek nagy ebédlő-terme mai napig is épségben van. Oly ragyogó ez most is, hogy bátran lehetne benne fejedelmi ebédre teriteni; minden részletében meglátszik rajta a Rákóczi finom izlése.

Ezenkivül mindössze még tiz Rákóczi-féle ház van meg az eredeti állapotban, hajdani kertjei pedig most temetőül szolgálnak.

Az a fehér márványból diszesen faragott épitmény, a mely már a tengerről észrevehető, az a »*madzsar cseszme*«, (magyar forrás) melyből Rákóczi a magyar városrészbe vezettette a vizet.

A görög templomban Bercsényi Miklós gf., a hires szabadsághős és Eszterházy Antal gf. tábornagy alabastromból faragott nagy és diszes siremlékei ma is megvannak. A régi őrménytemetőből az egykori bujdosók siremlékei azonban a mostani őrménytemplom udvarára hurcoltattak s talapzatul vannak lerakva, sir-irataik már lekoptak s igy többé nemcsak hamvait, de siremlékét sem találhatni Csáky gf.-nak, Mikes Kelemennek s több más magyar bujdosónak.

A Rákóczi által alapitott s ma is fennálló r. kath. egyház anyakönyvének jegyzete mutatja, hogy Rodostón 1799-ben halt meg az utolsó bujdosó 110 éves korában. Ez Horváth István volt, egykori öreg szolgája Rákóczinak.

A városházán ma is őrzik azt az 1720-ban kelt szultáni fermánt, melyben az ottani vokuf birtokok »örök időkre« Rákóczinak és a vele levő magyaroknak adományoztatnak. S ezt az »örök időket« a törökök annyira tiszteletben tartják, hogy még most sem engedik meg senkinek, hogy elfoglalja a »magyarok földét«.

A földszintes lakásokba ugyan megengedik a szegényebb emberek behurcolkodását, de csak azzal a feltétellel, hogy a házat gondozzák s jó karban tartsák.

Igy tartogatja, őrzi a török nép a Rákóczi-birtokot, Itthon pedig a borsii szülőházát dülcdező rommá engedi válni a magyar!

HUMOR.

Ha anyósoddal *egy világrészben* lakol: boldogságod *fenyegetve* van; ha *egy városban*: meg van *támadva*; ha *egy házban*: *tönkre van téve*.

——

Ha dobra akarsz valamit ütni, sugd meg egy asszonynak és tedd hozzá, hogy: *titok*!

Márkus József.

——

Uj gyermek-játék.

Folytonosan civódott, veszekedett bizonyos házi ur a feleségével. Az egyik lakó kis gyermekeinek szörnyen megtetszett ez a bizalmaskodás. Egy alkalommal, amint az édes atya hazajön, elképpedve áll meg a kapuban, látva, hogy szelid fiacskája és leánykája mily hévvel perpatvarkodnak egymással.

— Vigyen el az ördög, te részeges, korhely, — kiabál mérgesen a kis leány.

— Hallgass te vén szipirtyó, mert betömöm a szád! — replikáz a kis fiu.

— Az Istenért gyerekek, mit csináltok? — förmed rájuk hüledezve az atya.

— *Házi gazdát játszunk* apácskám, felelének naivul a meglepett gyermekek. *U. S.*

——

Természetrajz.

Tanitó: Hol van hazánkban legtöbb só?

Tanuló: Sóváron.

Tanitó: És timsó?

Tanuló: (gondolkozás után) Timsóváron. *U. S.*

——

Következtetés.

Faragó ur megvágta az ujját egy tollkéssel. — Teringettét! kiált fel hévvel, ez a kés olyan éles, mintha legalább is borotva lett volna az édesapja. *U. S.*

——

A sorozáson.

— Öcsém! Nincs-e valami belső bajod, kérdi az orvos egy lagmaczi legénytől.

— De igen is van.

— Nos?

— Szörnyen *szomjazom*!

GONDOLATOK.

Nem tudunk semmit oly bizonyosan, mint életünk bizonytalanságát. (Eötvös.)

——

Mi keveset tudunk! szól a bölcs. Óh volna bár több hatalmam! sóhajt a fejedelem. Van-e ember, ki igy tudna szeretni! kiált az ifju, midőn kedvesére gondol. Csak mikor szeret, akkor elégszik meg szivünk önmagával. (Eötvös.)

*

Amor istent manapság nem nyillal kellene festeni, hanem egy zacskó aranynyal kezében.

——

Könnyebb dolog felfedezni a kormányozható léghajót, mint a kormányozható asszonyt.

——

KŐZGAZDASÁG.

Értesitem szőlőbirtokos társaimat, miszerint a szénkénegezés Lehoczky Dezső felügyelő vezetése mellett április hó elsején Róth Bernáth váraldali szőlőjében veendi kezdetét.

Évva Ödön,
bor. szakoszt. jegyző.

HIVATALOS RÉSZ.

5452. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

10 főszolgabirónak.

Közhirrététel végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1890. március 26-án.

alispán helyett:

Viczmándy Ödön, főjegyző.

Másolat.

Magy. kir. belügyminister. 16,720. sz. Körrendelet. Miután az idő közeledik, melyben azok nevei, kik Karlsbadban dr. Sztankovánszky házában fürdő használatát igénylő hivatalnokok részére általa berendezett szobákban ingyen lakásra igényt tartanak, a nevezett orvossal közlendők, felhivom a törvényhatóságot, miszerint a 12-ik rangosztálytól kezdve a 8-ig bezárólag azon hivatalnokok neveit, kik fenti kedvezményt igénybevenni kivánják, a gyógykezelés szükségességét igazoló orvosi bizonyitvány csatolása mellett, tekintettel a kérvényezők anyagi viszonyaira, legkésőbb **március hó végéig közölje** és egyuttal arról is tegyen jelentést, hogy az illetők betegségük és netáni egyéb viszonyaiknál fogva a kedvezmény élvezetébe mely időben kivánnak lépni? Budapesten, 1890. évi március hó 12 én, a miniszter helyett: *Lukács György* s. k., államtitkár.

——

5198. sz. *Zemplénvármegye alispánjától*

10 főszolgabirónak.

A földmivelésügyi magyar kir. nagymélt. ministerium folyó évi február hó 28 án 10,005. sz. alatt a szénkéneg és szénkénegező fecskendők mikénti beszerzése tárgyában kelt hirdetményét ·/. alatt a legtágabb körben leendő közhirrététel végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1890. március 21-én.

alispán helyett:

Viczmándy Ödön, főjegyző.

Másolat.

10,005/III./9. 1890. Hirdetmény szénkéneg és szénkénegező fecskendők milymódon való beszerzésére és a fecskendők árának leszállitására vonatkozólag. Ezennel értesittetnek az érdekeltek, hogy a philloxerás szőlők fentartása céljából alkalmazni kivánt gyéritő eljáráshoz szükséges szénkéneget — métermázsánkint 15 forintnyi áron -- a tarczali, budapesti és ménesi m. kir. vinczellériskoláknál levő állami raktárakból, továbbá az Eger városban — a városi tanács felügyelete alatt — Ferk Miklós ottani szőlőszeti tanfolyamvezető kezelésére bizott és Beregszász városban, a megyei gazdasági egyesület felügyelete alatt, az egyleti titkár kezelésére bizott bizományi raktárakból szerezhetik be. Ugyan ottan rendelhetik meg az érdekeltek az eljárás alkalmazására szükséges fecskendőkészülékeket és pedig a hazai Muschinek-féle »Hungária«- vagy pedig a franciaországi Vermorel-féle »Excelsior«-készülékeket az eddigi 40 forintnyi ár helyett darabonként 30 forintnyi áron. Ugy az eszközökre, valamint a szénkénegre vonatkozó megrendelések beérkezésük sorrendjében foganatositttatnak s a rendelt cikkek a vételár előleges befizetése vagy utánvétel mellett küldetnek meg a rendelőknek. A szénkéneget tartalmazó tartányokat a megrendelők mielőbb, de legkésőbben az átvételtől számitandó három hónap leteltével, a raktárkezelő által megjelölendő helyre (t. i. a nevezett raktárak egyikébe, avagy a szénkéneg-gyárba) teljesen jó állapotban, teheráru szállitmányképen feladva, bérmentve tartoznak visszaküldeni. Mindazoknak, kik szénkéneget vagy fecskendőket vásárolnak, egyidejüleg megküldetik a gyéritès ismertetésére vonatkozó, ezen ministerium által kiadott utasitás. Ez alkalommal felhivatik az érdekeltek figyelme arra is, hogyha valamely borvidéken — az illető vidék igényeinek könnyebb kielégithetése céljából — szénkéneg- és eszközraktárt óhajtanak felállitani és az illető hntóság, vagy az érdekelt gazdasági egylet, vagy védekezési szövetkezet — anyagi felelősséget vállalva a raktárnak bizományba adandó eszközök és anyag értékeért — e raktárt az előirandó elszámolási módozatok mellett kezelni vállalkozik: e ministerium ilyen raktárokat a már létesitett egri és beregszászi szénkéneg- és eszköz bizományi raktárak mintájára, az ország jelentékenyebb borvidékén felállittatni hajlandó. — Budapesten, 1890. február hó 28-án.

Földmivelésügyi m. kir. ministerium.

——

1452. sz./ki. 890. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirájától.*

A községek biráinak.

A bekövetkezett tavaszi idény alkalmából felhivatnak a községi birák, miszerint azonnal tegyék közhirré, hogy minden tulajdonos és bérlő a hernyószedést s megsemmisitést haladéktalanul eszközöltesse s e tekintetben kiadott rendeletem pontos foganatositására felügyeljenek s a netalán engedetleneket bejelentsék.

S.-a.-Ujhely, 1890. március 20-án.

Urbán Ferenc t. főszolgabiró.

——

388.601 kb. sz. *Zemplénvmegye közig bizottságától.*

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelmi m. kir ministernek a felső-bodrogi vizszabályozó-társulatnak az Ondava-Tapoly folyó balpartján, Vásárhely község határában 6100—6300 szelvények között gátfelügyelői lak céljaira a kisajátitási eljárást elrendelő 10309/90. számu intézvénye folytán az eljárás foganatositására Horváth József tb. főjegyző elnöklete alatt Thuránszky Ferenc és Füzesséry Tamás főszolgabiró bizottsági tagokból az 1881. 41. t. cz. 33. §. értelmében alakitott bizottság kiküldetik és a bizottság jegyzőjéül Somossy Sándor tb. aljegyző kirendeltetvén, a tárgyalás határidejéül *1890. évi április hó 10-ik napjának d. e. 10 órája a helyszinére, Vásárhely községházához kitüzetik.*

Miről a kiküldött bizottság tagjai értesittetnek, Vásárhely község elöljárósága pedig a tervezet és összeirás egyik példányának közlése mellett utasittatik, hogy ezen iratokat a községházánál 15 napig közszemlére tegye ki, erről az érdekelt feleket szokásos módon értesitse és ezen rendelkezés teljesitéséről szóló igazolványt a kiküldött bizottságnak a tárgyalás alkalmával átszolgáltassa.

Figyelmeztetnek továbbá az érdekeltek, miszerint a bizottság a törvény 34. § a értelmében a kisajátitási terv megállapitása felett azon esetben is érdemlegesen fog határozni, ha az érdekeltek a tárgyaláson meg nem jelennének.

Mely hirdetmény az idézett törvény 34. §. rendelkezéséhez képest a hivatalos közlönyben egyszer, a helybeli „Zemplén“ cimü lapban pedig három izben közzététetik.

Kelt Zemplénvármegye közig. bizottságának S.-a.-Ujhelyben, 1890. márc. 10. tartott ülésében. főispán és alispán távollétében:

2—3 *Viczmándy Ödön,*
főjegyző, mint a közig. biz. h. elnöke.

Zemplénvármegye alispánjától.

T. Zemplénvármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1890. február 26-án tartott közgyüléséből.

51/991. Olastatott a nagyméltóságu belügyministérium folyó évi 80816/II 89. sz. a. kelt körrendelete, melyben azon a középiskolákkal egyenrangu tanintézetek, a melyek az 1883. évi 1 ső törvénycikkben megemlitve vannak, közelebbről megjelöltetnek.

A felolvasott kormányrendelet a „Zemplén“ hivatalos közlönyben közzététetni és a főszolgabiráknak köztudomásrahozatal végett másolatban kiadatni rendeltetett.

Kelt mint fent.

Jegyzette III-ad aljegyző,
kiadta:
Viczmándy Ödön, főjegyző.

(Másolat.) M. kir. belügyminisztertől 80861/II. 1889. Körrendelet. A köztisztviselők minősitéséről szóló 1883. I. t. c. midőn a hivatali állásokhoz megkivántató qualificatiót vagy bizonyos szakvizsgák letehetéséhez való jogosultságot a közép iskolai képzettség kimutatásához köti, a »közép-iskolákkal egyenrendü kereskedelmi iskoláról,« illetve »megfelelő katonai tanfolyam«-ról is emlitést teszen. A kérdéses kereskedelmi és katonai szakiskolák és tanfolyamok jegyzéke a szakminister urakkal annak idején folytatott tárgyalások után megállapittatván, az ekként megállapitott jegyzék az 1887. évi 56313. és 80588., valamint 1888. évi 5715. sz. a. itteni rendeletekkel közzététetett.

A minősitési törvény a fent emlitett kereskedelmi és katonai iskolákon és tanfolyamokon kivül másnemü szakiskolák és tanfolyamokról nem tesz emlitést, mely körülmény a gyakorlati életben nem egy nehézséget szül, sőt nem kevés méltánytalanságra is vezet. Az ebből eredő bizonytalanságok orvoslása végett az illetékes minister urakkal történt megállapodások után rendeletileg megjelölni kivánom mindazon nem katonai és kereskedelmi iskolákat és, tanfolyamokat is, melyek kétségtelen belső értékük és a dolog természete szerint fő- és algimnáziumok vagy a reáliskolákkal tanértékre nézve jogosan egyenrangunak tekinthetők s a melyekben szerzett ismeret bizonyos alsóbb hivatali állások tekintetében a törvényintentióinak megfelelően qualifikációként megnyugvással épp ugy elfogadható, a miut a katonai vagy kereskedelmi iskolák és tanfolyamok végzése a törvény szigoru értelmezése és világos szavai szerint is elfogadtatik.

Ezen elvből kifolyólag s a fent idézett körrendeletek kiegészitésképp a következőket kivántam kijelenteni:

1. A gazdasagi tanintézetek (keszthelyi, kassai, debreceni, kolozsmonostori) valamelyikét szabályszerüen végzett egyének az 1883. évi I. tc. intézkedései tekintetében a főgimnáziumot, vagy főreáliskolát végzett egyénekkel egyenlő elbirálás alá esnek.

2. Hasonló elbirálás alá esnek azon *gyógyszerészek* is, kik az 1888. január 1-én életbe lépett 35227/87. sz. vallás és közoktatásügyi ministeri rendelet értelmében 6 gimn. osztály elvégzése és 3 évi gyakornokoskodás után a kinevezett állami vizsgáló bizottságok előtt tették le a gyakornoki vizsgát. Ellenben azon gyógyszerészek, kik a régi rendszer szerint 4 gimn. osztályt végeztek, csak azon esetben esnek a fenti elbirálás alá, ha az egyetemi gyógyszerészeti tanfolyamot is jó sikerrel végezték.

3. A minősitési törvény szempontjából tanérték tekintetében a középiskolákkal egyenranguaknak nyilvánittattatnak, továbbá a következő tanintézetek:

a) a budapesti I. ker. állami polgáriskolai tanitóképezde (az ugyanezen intézettel kapcsolatos elemi iskolai tanitóképezdét ide nem értve)

b) budapesti iparmüvészeti iskola.

c) budapesti állami középipariskola.

d) brassói állami közép fiuiskola.

e) kassai állami gépészeti közép ipariskola.

4. Algimnáziumok vagy alreáliskolákkal egyenranguaknak tekinthetők a következő tanintézetek:

a) a polgári iskolák alsó négy osztálya,

b) a három osztályu felső népiskolák,

c) a nagy-kanizsai izr. jellegü 2 osztályu kereskeeelmi iskola.

5 Ez alkalommal megjelölni kivánom egyuttal azon, az előlhivatkozott rendeletek kibocsátása óta keletkezett középkereskedelmi iskolákat is, melyek a minősitési törvény szempontjából a középiskolákkal szintén egyrangba helyezhetők.

Ezen tanintézetek a következők:

a) Az alsó-kubini állami polgári iskolával kapcsolatos közép kereskedelmi iskola.

b) Zombor szabad királyi város közép keres kedelmi iskolája.

c) A nagyváradi nyilvánossági joggal felruházott középkereskedelmi iskola.

6) Végül félreértések megelőzhetése végett szükségesnek látom kijelenteni, hogy a bányais kolákban, valamint az erdőőri szakiskolákban szerzett szakképzettség magában véve az 1883, I. tc. szempontjából figyelembe nem jöhet. Budapest, 1890. január 5.

Gf. Teleky.

Nyilt-tér.*)

Doktor THOMÁN IMRE,

(de nem Henrik)

BÉCSBŐL.

Emerit. bécsi csász. és kir. nagy közkórházi és a bécsi cs. és kir. a »Korona herceg Rudolf« nevét viselő kórháznak, sebész, női betegségek, és szemészeti osztályaiknak emerit. **redes I-ső foku segédorvosa.**

Emerit. Magyar kir. III-ik kerül. honvéd-**törzsorvos.**

Románia kir. autorizált és diplomált orvos.

A bécsi orvosi Facultásnak rendes tagja.

Tudományos orvosi munkáknak **szerzője** stb.

Lakik ideiglenesen: S.-a.-Ujhelyben, a „Magyar Király“ vendéglőben 7-ik sz. alatt. **Györgynaptól**: a Főutcán, Somogyi féle házban.

SIRKÖVEK.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü kegyeletes közönséget, miszerint a tél folyamán készitett — nagyválasztékban már megérkezett — legujabb minta szerint, kissebb-nagyobb alakban, — igen szép és szilárd faju kövekből, u. m.: *fehér, kékesszürke, sötétzöld, fekete szyenit* és *diorit márvány* és *granit* sirkövet, a mostani szük időhöz mérten: igen jutányos árért eladóvá tettem s azoknak olcsóságát annál inkább is tehettem, mivel azt a már 32 év óta fennálló és megszilárdult üzletem megengedi, és részint *saját bányáim* azt elősegitik.

Sirkövek felállitását és vidékre való szállitását, saját felelőségem alatt teljesitek. Rajzokkal ingyen és bérmentve szolgálok.

Teljes tisztelettel

Boros Sándor,
Debreczenben, kis-várad utcán, saját ház.

Nyersselyem batistruhákat 10 frt 50 krjával,
valamint jobb minőséget is szétküldi vámmentesen **Henneberg G. gyári raktára** (cs. és kir. udvari szállitó) **Zürich**-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szerkesztőségi posta.

Az alagcsövezésről. Nagy terjedelme miatt mi nem használhatjuk. Valamelyik szaklap, pl. a „Gazdasági Mérnök“ szivesen fogadná. A kézirat átvételéről tessék gondoskodni.

U. S. urnak — **Helyben.** A javát kiválogattuk.

Felelős szerkesztő:
DÓKUS GYULA.
Főmunkatárs: DONGO GY. GÉZA.
Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÈ

Hirdetések.

Tk. 3238. sz. 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Friedman Judko végrehajtatónak ifju Mihalko János végrehajtást szenvedő elleni 135 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, a sztropkói kir. járásbiróság területén lévő, Hocsa községében fekvő. a hocsai 19. sz. tjkvben A. I. 1—20. sorsz. a. foglalt 1/4 részben ifj. Mihalko János végrehajtást szenvedettet, 2/4 részben Treitel Izsák, 1/4 részben pedig Mihalko Heléna tulajdonos társak tulajdonául irott, azonban az 1881. évi LX. tc. 156. §-a alapján egészben árverés alá bocsátandó 3/8-ad urbéri bel- és kültelekre 465 frtban ezennel megállapitott kik. árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi április hó 30-án d. e. 10 órakor Hocsa községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 46 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 41-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt i. m. rendelet 8 ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi dec. hó 9. napján.

Láczai,
kir. aljbiró.

TK. 4834/1889. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a miskolczi takarékegylet végrehajtatónak Sóvári József és neje szül. Németh Zsófia végrehajtást szenvedők elleni 700 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbiróság területén lévő Csanálos község határában fekvő, a csanálosi 353. sz. tjkben Sóvári József és neje szül. Németh Zsófia tulajdonául felvett 141. hrjzi számu az Ó-faluban levő belhelyre 22 ft. az ugyanazon sz. tjkvben foglalt 224. hrajzi és 124. ö. i. sz. alatt az Ujfaluban levő házra s belsőségre 499 ft, az ugyanazon sz. tjkben foglalt 786., 604., 922. és 1216. hrajzi szám alatt felvett 1/2 urb. kültelekre 1106 ft, végre a csanálosi 322. számu tjkvben Csanálos község urbéri közlegelője czimén felvett ingatlanból a csanálosi 353. sz. tjkvben felvett 1/2 urb. telek után kiosztott legelő illetőségre 80 ftban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi május hó 20-ik napján** délelőtt 10 órakor Csanálos község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 2 frt 20 krt, 49 frt 90 krt. 110 frt 60 krt és 8 forintot készpénzben, avagy az 1881-ik évi LX-ik törvénycikk 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál Szerencsen, 1889. évi márcz. 4.

Kiss György, kir. albiró.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghust gyógyit és erösit, a fogkövet eltávolitja és képződését megátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti napontai használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállitó, valódi

Dr. POPP világ- hirü **Anatherin SZÁJVIZE**

kétszer oly nagy palaczkokban mint eddig.

„Ezzel egyidejüleg alkalmazandó

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészséges és szép allapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a legjobb es legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghus megerösitésére.

Dr. POPP fogpora regyogó fehérségü fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené.

Dr. POPP növényszappana a legjobb gyógy-pipere-szappan, mindenuemü börkiütések ellen és különösen fürdőkhöz.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ VENUS (szappana) (nem glicerin.) A legujabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A börtbársonyfinommá teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 kr., **Anatheriu fogpaszta** tégelyben 1 frt 20 kr., **Aromatikus fogpaszta** 35 kr., **Fogpor** dobozban 63 kr., **Növényszappan** 30 kr., **Napraforgó szappan** 40 kr., **Venus-szappan** 50 kr. E szerek kaphatók: **S.-a.-Ujhelyben:** *Zlinszky J., Kincsessy P.* és *Os. Buday Á.* gyógyszerészeknél és *Szentgyörgyi V.* kereskedőnél.

Külföldi orvosok elismerései.

Tisztelt uram! **Örömmel tudatom, hogy Anatherin-szájvizét taplós, könnyen vérző foghus, valamint meglazult fogak ellen kitünő sikerrel alkalmazom és ezért feleimnek állandó használatra ajánlom.** *Mr. H. J. de Carpentier*, Páris.

A dr. Popp-féle »Anatherin-szájviz« név alatt ismeretes szert *hosszabb idő óta van alkalmam gyakorlatomban alkalmazásba venni s vele nagyon kedvező, sőt gyakran meglepő sikert értem el.*
Dr. Stark, kir. törzsorv. a D. Loslauban. Poroszország.

Tisztelt kartárs ur! Az ön Anatherin-szájvizéve tett sikeres kisérlet után óhajtanék az Ön által előállitott és nekem már több oldalról oly melegen ajánlt fogpasztáival és fogporával is kisérletet tenni.
Dr. Hartig F. lovag
braunschweigi hercz. udv. fogorv. udv.tan.és tanár.

Hamisitásoktól óvakodjunk!

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502 II. 888. számu rendeletével ajánlt

Tüzoltószer-, fecskendő- és szivatyu-gyàra

Budapest, V. kerület.

Gyárhelyiség: Kálmán-utcza 16. sz., szerelőműhely: Klotild utcza 17. sz., irodahelyiség: Váczi-körut 78. szám.

ajánlja a nm. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előirt mértékkel biró,

Tarnóczi szabadalmával ellátott

központi szelepzáró kengyeles tüzi fecskendőit,

minden mellékszerelvényekkel, melyek ugy szerkezetben, mint minőségben kitünőek, és minden tekintetben a légujabb vivmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tüzoltó-testületek számára szüséges felszerelések a **legkisebb részletekig**, nagyobb községek számára kocsi fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, tűz-,és mászó létrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

Kizárólag hàzi gyàrtmány.

5 évi

jótállás

10 évi

részletfizetés mellett.

Nemkülönben ajánlhatom kis községek számára az **Omnia** vagy **targoncza**-fecskendömet. — A nem magyar egysége csavarral biró fecskendők átalakitás végett elfogadtatnak.

A franczia-kertben kitünő minőségü 1000 darab **gyümölcsfaoltvány** igen olcsó áron eladó. Bővebb felvilágositással szolgál

Fridrich Antal.

TK. 3213/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak, Szabó József és neje Leichner Mária, illetve örökösei végrehajtást szenvedők elleni 111 frt 13 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbiróság területén lévő, Erdő-Bényén fekvő, 1) Az e.-bényei 629. sz. tjkvben foglalt 998. hr. sz. ingatlan 37 ft, 2) az e.-bényei 1551. sz. tjkvben 1336. hr. sz. ingatlan 19 ft. 3) az e.-bényei 1549. sz. tjkvben 2036. hr. sz. ingatlan 42 ft, 4) az e.-bényei 1550. sz. tjkvben 3290. hrsz. szőlő 158 ft, 5) az e.-bényei 674. sz. tjkvben 1185. hr. sz. ingatlan 12 ft, 6) az e.-bényei 674. sz. tjkvben 2421. hr. sz. szőlő 80 ft, 7) az e.-bényei 333. sz. tjkvben 413. hr. sz. ház és belsőség 436 ft, 8) az e.-bényei 1544. sz. tjkvben 1226. hr. sz. ingatlan 116 ft, 9) az e.-bényei 1545. sz. tjkvben 2636. hr. sz. ingatlan 6 ft, 10) az e.-bényei 1546. sz. tjkvben 1432. hr. sz. ingatlan 3 ft, 11) az e.-bényei 1547. sz. tjkvben 1653. hr. sz. szőlő 578 ft, 12) az e.-bényei 1548. sz. tjkvben 2739. hr. sz. ingatlan 61 frtban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb jelölt ingatlanok az **1890. évi május hó 16-ik napján** d. e. 9 órakor Erdő-Bénye községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 3 ft 70 kr., 1 ft 90 kr., 4 ft 23 kr., 18 ft 51 kr., 1 ft 20 kr., 8 ft, 43 ft 60 kr., 11 ft 60 kr., 60 kr., 30 kr., 57 ft 80 kr és 6 ft 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1889. évi szept. hó 25. napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

Most az ideje, hogy a t. szőlőbirtokos urak alkalmazzák az általam feltalált és szabadalmazott

Phylloxera irtószert,

mely a phylloxerát pusztitja anélkül, hogy a szőlőtövet legkevésbé megtámadná. Szerem mmázsáját bármely vasutállomásnál 7 ft 50 kron adom. Használatához készitett üvegedények ára helyben 2 ft 50 kr. Egy kilóval 40 szőlőtövet lehet fertőtleniteni. Megrendelésnél használati utasitást ad a feltaláló. **Friedmann Lipót,** Budapest, VII. Vesselényi-utca 41. sz.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelytt.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy **saját termésü aszu** és **szomorodni boraimat** alant jegyzett árakon árusitom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 60 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaczkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

3—6 **Róth Bernát.**

Tk. 3813/1889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Guttmann Julia és Löv Jakab végrehajtást szenvedők elleni 211 ft 41½ kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében (a tokaji kir. járásbiróság) területén lévő, és az o.-liszkai határban fekvő és az o.-liszkai 99. sz. tjkvben 108. hr. szám 404 ft, 518. hr. sz. 144 ft, 684. hr. sz. 217 ft, 814. hr. sz. 156 ft, 934. hr. sz. 117 ft, 2791., 2792. hr. sz. 109 ft, 1789. hr. sz. 20 ft, 1856. hr. sz. 16 ft, 1696. hr. sz. 306 ftban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb jelölt ingatlanok az **1890. évi május hó 20-ik** napján délelőtt 9 órakor O.-Liszka városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 ft 40 kr., 14 ft 40 kr., 21 ft 70 kr., 15 ft 60 kr., 11 ft 70 kr., 10 ft 90 kr., 2 ft, 1 forint 60 krajczár és 30 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságnál 1889. évi december hó 3. napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerüek, rendkivül **érzékenyek** és **tolósulylyal** vannak ellátva.

Tártósság, pontosság és könnyü **kezelésüknél** fogva az összes világkiállitásokon az első dijat nyert **legkitünőbb mérlegek.**

A jutányos árakban — melyek sulyokkal számitott **tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak** — a hitelesités, csomagolás és vasutra való feladás költségei benfoglaltatnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marha-mérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Oszt.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató

Budapest, Andrássy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágositással szolgál a közonpti iroda. **Gyár: Ujpest. — K.-Megyer**

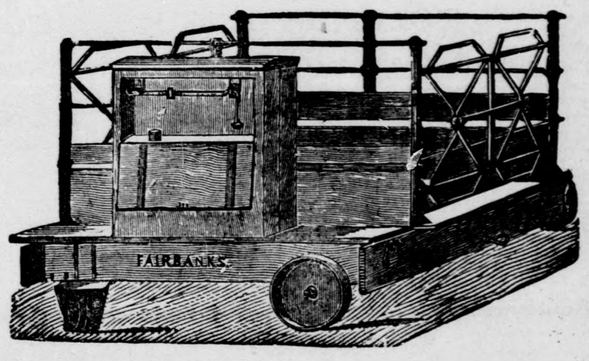

„MARGIT"

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS"

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, féli kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatásról, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **selter-i-gleichenbergi tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzésekné**l ár nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimátikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorf**ban a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barrás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek,** stb. a legjobb eredménynyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Trieszt-, Fiume- és hazánkban a KOLERA megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** **cs. és k. és szerb k. udv. ásványviz-szállitónál, Budapest.**

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Üzlethélyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy

tudakozó, közvetitő, és cseléd-szerző irodámat

április hó elsejétől a **Kossuth utca 13. szám, Somogyi-féle házba** helyezem át.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérem, maradok alázatos tisztelettel:

Ábrahamovits Mór.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Eperjesi-út 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyü sorvető és szórvavető gépeit, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat** stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat,** mely gyártmányainknak gépgyárunkban *állandóan jelentékeny készletét birjuk, bizományi raktárt pedig*

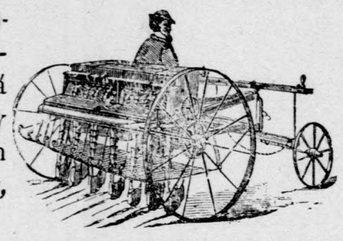

BEHYNA TESTVÉR uraknál **S.-a.-Ujhelyben.**

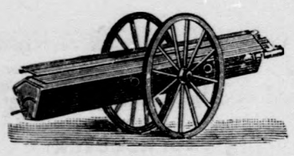

Szállitunk továbbá *saját gyártmányu s legjobb szerkezetü szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivatytyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket*

Elhasznált gépek, különösen

gőzmozgonyok és gőzcséplők

pontos *átigazitását* és *kijavitását* legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Magy. kir. szab. parkétgyár.

5—12

Dunkel V. K. Kassa

ajánlja kitünő száraz hegyi tölgyfából készitett sokszorosan kitüntetett szalag és koczka **parkétáit** legjutányosabb árak mellett.

A lerakást a gyár saját lerakói által is eszközölteti

Mindenféle fürészelt tölgyfa anyag és **szőlőkaró** kapható.

Rajzminták kivánatra bérmentesen szolgáltatnak ki.

Serencsi czukor-koczka és süvegekben.

MALÁRTSIK GYÖRGY

füszer-, anyag-, gyarmatáru- és vegyeskereskedésében

kaphatók **1887.** és **1888.** évi termésü

czankó borok

literes palaczkokban

1 liter ára 34 kr. üvegért 5 kr. visszaszámittatik,

továbbá

régi szamorodni és asszuborok

palaczkokban.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát bel- és külföldi fristöltésü ásványvizek és forrástermények ből, kerti és mezőgazdasági magvak, czukorka-áru, csokoládé, házfentartási és különféle árukból a legolcsóbb árakon számitva.

Vidéki megrendelések pontosan a legnagyobb figyelemmel teljesittetnek.

Padló-fénymáz, olaj és festék.

Bel- és külföldi sajtok.

Liszt árulás.

S.-a.-Ujhelyben az ugynevezett csalogány utczára szolgáló 2 szoba, 1 előszoba, konyha, élléskamara, pincze s a többi szükséges mellékhelyiségekből álló lakás folyó évi ápr. 24-étől bérbe adandó. Bővebb felvilágositást az alullirt háztulajdonos ad.

Szeghy Ágoston.

Répatermelők figyelmébe!!

5—6

Gyár: Mosonban — **KÜHNE E.** — **Főraktár: Budapest.**

(Alakult 1856.) gazdasági gépgyára VI. Váczi-körut 21.

ajánlja egy és kétvasu ekéit, Laacke-féle hirneves rét- és szántóföld boronáit, Turcsányi-féle szab. kéregtörőt

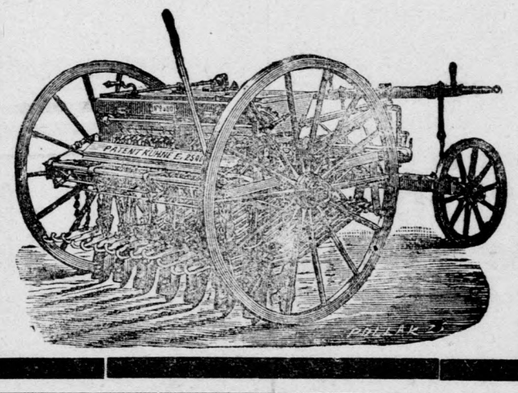

„HUNGÁRIA-DRILL“

a legjobbnak elismert **sorvető gépeit.**

Répatermelők számára könnyü olcsó sorvető-gépeit, kitünő **jó répavető-gépeit,** (különlegesség), ugyszintén **mindennemü kapáló és mivelő-eszközeit.**

Sirkövekre feliratok vésése é aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kivánatra felállitok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

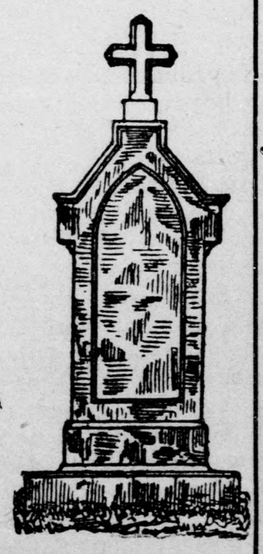

Sirkövek ujból tervezése

Jutányos áron készittetnek.

Sürgönyczim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

3—

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

465./89. 61/1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szerencsi kir. járásbiróság 4612/89. p. 570/90. számu végzései által Sonnenschein Ignácz és Herman Lajos javára Vári Rezső ellen 468 frt 33 kr. és 3000 frt tőke, ennek különböző lejárat napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen felszámitandó perköltség követelés ereéig elrendelt biztositási és kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag le- és felülfoglalt és 481 ftra becsült házibutorok, eszközök és 1 pianinóból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a szerencsi kir. járásbirósági 820/90. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Szerencsen, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1890-ik év április hó 1-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégittetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólirt kiküldöttnek vagy irásban beadui, avagy pegig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Szerencsen, 1890. évi márcz. hó 17. napján.

Hegymeghy László,

kir. bir. végrehajtó.

S.-a-Ujhely, nyomatott a »Zemplén« gyorssajtóján.